

Beslenme sorunu

- 2 -

Bunlardan zatürre 14 yaşına kadar olan çocuklarda en önemli beslenme nedeni başında gelir. Nezle, hafif ateş, öksürük başlayıp ağırlaşır. Çocuk öksürük arasında morarır, yüksek ateş sonucu havale gelişebilir. Özellikle küçük çocuklarda iyi bakım olmazsa ölüm olasılığı çok yüksektir. İshaler ise çoğu zama bulucu bir hastalıktan veya beslenme bozukluğu sonucu vücudun zayıf düşmesinden sonra ortaya çıkar. Yeni doğan bebeklerde ishaliden ölüm oranı da çok yüksektir. Ülkemizde zatürreden sonra en çok bebek ölümüne yol açan hastalık ishalerdir. Süt çocuklarında ishal nedeni ailenin toplumsal ve ekonomik yapısına göre değişir. Temiz ve uygun besin alamayan, kalabalık içinde büyüyen çocuklarda sağlıklı koşullarda yetişenlerden çok daha sık ölüm görülür. Öte yandan verimli ateş, öksürük, ishalizlik, zayıflama, solukluk, geceleri terleme, göğüs ağrıları, bir de kulak ardı, boyun ve koltuk altındaki bezlerin ıslanmasıyla tanınır. Ailedeki hasta kişilerden, özellikle anne ve babadan, ya da verimli hayvanlardan sağılan sütten kaynaklıdır. Diğer bulguları hastalıklara gibi verim de beslenme bozuklukları sonucunda vücudun direncinin azalması ile ortaya çıkar ve bilindiği gibi tedavi için çok iyi beslenmek gerekir.

Bu hastalıklar öyle hastalıklar ki bunları fark etmek için doktor olma gerek yok. Bir de özellikle bizim ülkemiz gibi geri bırakılmış toplumlarda aile aile insanları yitip bitiren toplum dışı kalmaya zorlayan durumlar var.

HASTALIK MI DEĞİL Mİ?

Kansızlık bunların en yaygın olanı. Soluk yüzü in sanlarımız tek tek sayılamayacak kadar çok. İşte bu solukluğun nedeni beslenemeye bağlı kansızlık. Yurdu muзда bir yaşındaki her 100 çocukta 80'inde kansızlık var. Yeşil mayya ve sebzeler, karacıklar, dalak yetince yenmediklerinde kansızlık ortaya çıkar. Kanserli kişilerde kansızlık kansızlık ortaya çıkar. Baş dönmesi, çabuk yorulur, çabuk hastalanır. Baş dönmesi, göz karaması, nefes darlığı, uyku hali görülür. Kanserlik, vücut gücünün ve direncinin azalmasına neden olur.

Olur. Bu, nezle ve gripten verime kadar bir çok çeşit hastalığa zemin hazırlar. Kişileri tanımlarken kuvvetli bünyeli veya marazi diye ayırmalar yaparız. Kuvvetli bünyeli bir insan kolay kolay hastalanmazken marazi kişiler en hafif bir rüzgârda bile soğuk alabilirler ve bu soğuk algınlığı grip, hatta zatürreye kadar varabilir, bu boyutlara varırsa bile her günkü faaliyetlerimize sekte vurur. Tüm çalışmalarımız verimsiz kılar, en basit işler bile gittikçe zor gelmeye, yük olmaya başlar.

Öte yandan zeka gelişmesi normalin altında olan insanlar var çevremizde. Kötü beslenme, beyin gelişimi üzerinde en önemli etkidir. Çocuğun beyin gelişimi anne karında başlar ve ilk 6 ayda en yüksek hızına erişir. 3. yaşın sonuna kadar gelişiminin en önemli bölümünü tamamlar. Çocuk hamilelikte veya ilk üç yaşında yeterli besini dengeli biçimde alamazsa, bunun beyin üstünde kalıcı etkileri olur. Kişinin ve öğrenme yeteneklerinin gelir kaldığı görülür. Çocuk üç yaşından sonra ne kadar iyi beslenirse beslenir, zeka gelişimindeki açıkları kapatamaz. Etimsiz Sağlık Bakanlığı'nın yedi köyünde yapılan araştırmada bu saptanmıştır. Aynı zamanda görülmüştür ki bu yaşa kadar iyi beslenen çocuklar sonradan bozuk beslenişle bile ve bu, zekayı etkilese bile, yeterli ve dengeli bir beslenme ile bunun büyük bir kısmı telafi edilebilir. Fakat 2-3 yaşına kadar olanların telafisi yoktur. Yine aynı araştırmayla saptanmıştır ki, beslenme bozukluğunun deracetiyle birlikte zeka geriliği de artmaktadır. Çeşitli vitaminlerin eksikliğiyle göz bozuklukları, diş çürükleri ve diş eti hastalıkları, kemik ve deri hastalıkları gelişebilir. Yani istenir eğer ayağın sürükleyerek giden insanların da, çarpık bacaklı, kısa boylu insanların da, geri zekalı, çevresine uyumayan insanların da sorumlusu beslenme bozukluğudur.

KISIR DÖNGÜ:

Bulguları hastalıkların en temel nedenlerinden birinin beslenme eksikliği ve bozukluğu olduğunu da gördük. Fakat aynı zamanda bulguları hastalıklar da beslenme bozukluğu hastalıkları yapmaktadırlar. Bu, ne şekilde olur? Bulguları hastalıklarda görülen tene, iştahsızlık ve mide - bar

sak bozuklukları yeterli besin alınmamasına veya alınsa bile bunun yeterince değerlendirilmesine yol açıyor. (Örneğin ishalde, alınan besinlerin çoğunun vücudun yararlanmasına fırsat kalmadan atılması gibi.) Böylece oluşan beslenme bozuklukları da direnç düşürerek yeni bulguları hastalıklara neden oluyor. Özetlersek, kısırımıza şöyle bir olaylar zinciri çıkıyor: Beslenme bozukluğu - Bu bulguları hastalık - Beslenme bozukluğu - Bulguları hastalık.

Peki bu zincir hiçbir yerinden kırılmaz mı? Bunu yanıtlamadan önce bu olaylar dizisinin kimler için bir kısır döngü olduğunu görmek gerek. Eğitilmiş, kültürel ve ekonomik düzeyi yüksek kesimlerde ne beslenme bozukluğu ne de ölüm bulguları hastalıkları görülür. Bunlar bir tek gelir düzeyi düşük emekçi halk kitleleri için söz konusudur. Emekçi kitlelerin sırtından rahat geçinen bir avuç parolabası tüm ekonomik zorluklar gibi insan yaşamını tehdit eden hastalıklara da gene bu kitlelerin sırtına yük temştir. Bu kısır döngünün yalnızca gelir düzeyi düşük insanların için olduğunu bilerek, halkın gelir düzeyinin yükseltilmesi ve sağlık hizmetlerinin eşit bir biçimde en küçük birimlere kadar götürülmesini istemek çıkar yoldur. Yani sağlıklı bir yaşam için vereceğimiz mücadele, ekonomik ve politik mücadelemizin ayrılmaz bir parçasıdır. Ancak bu mücadelenin başanya ulaşmasıyla bu kısır döngü, bir daha dönmek üzere ortadan kalkacaktır.

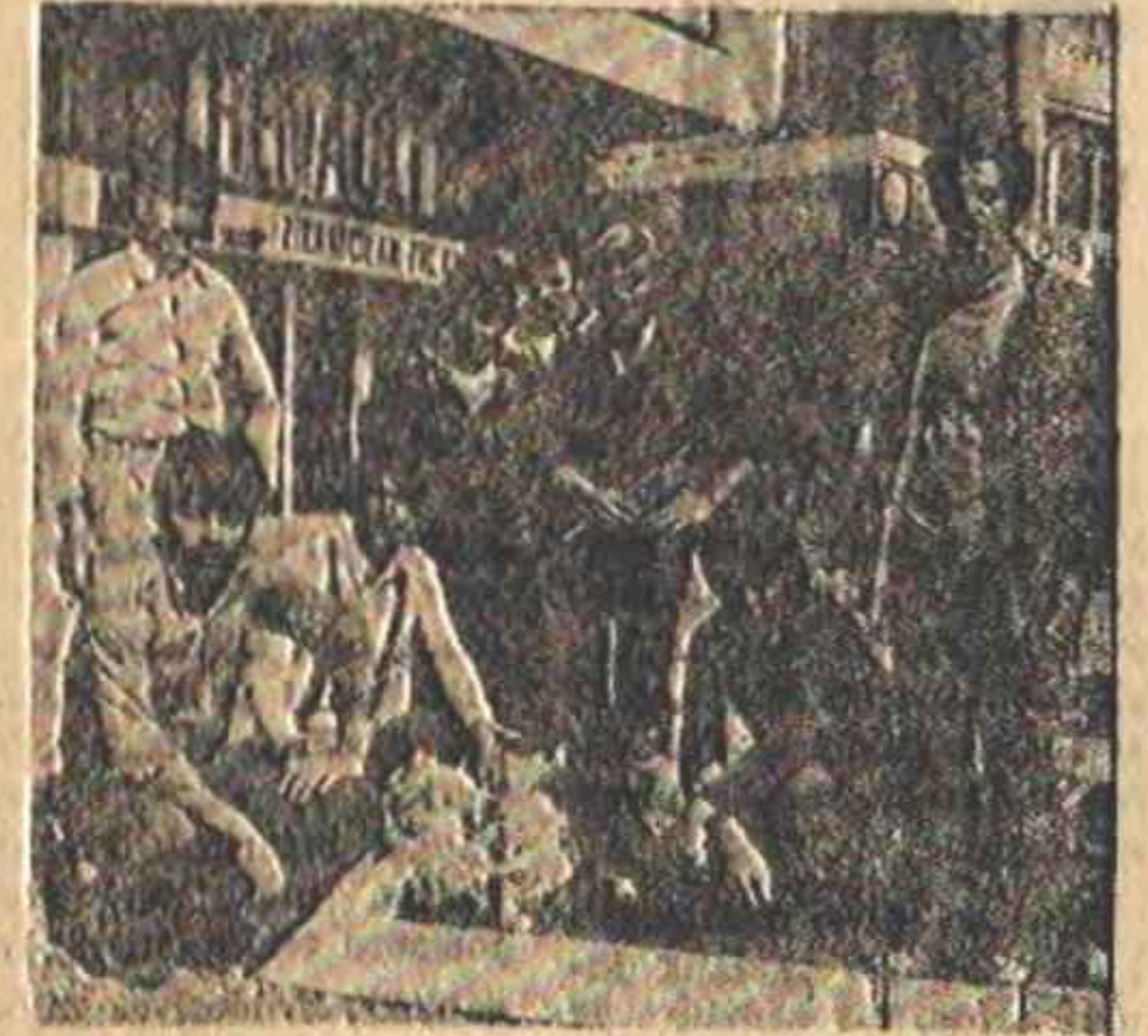
SALIKLI BİR GEBELİK:

Bu hastalık durumlarının tümü çocuğun ilk yaşlarında beslenmesiyle ne kadar yakından ilgili ise, annenin gebelik ve emzilik dönemindeki beslenmesiyle de o kadar yakından ilgilidir. «Sağlıklı bir bebek dünyaya getirmenin ön koşulu sağlıklı bir gebelik geçirmektir» diyor doktorlar. Annenin gebelik sırasında kötü beslenmesi, bu bulguları hastalıkların geçirmesi, ağır işlerde çalıştırılması gibi nedenler çocuğun annesinin gelişimini engeller. Bu nun dışında annenin fazla sigara içmesi, bazı ilaçları kullanması, yaşının küçük olması bebeğin vaktinden önce veya normal kilonun (3-3.5) altında doğmasına neden olur.

(Devam Edecek)

DÖRT BİR YÖREDEN

KISA KISA..

Aydın Belediyesi tarafından betonlama çalışmalarında kurban kesilince..

Aydın Belediyesi yolların betonlanmasına kurban keserek başladı

Aydın (ABC) — Aydın Belediyesi tarafından Kentin Ramazanpaşa Mahallesi ve sokaklarının betonlanması işine başlanmıştır. Belediye Başkanı ilk harcı koymadan önce bir koyun olarak kurban etmiş ve etini betonlama işlerinde çalışan işçilere dağıtmıştır. Aydın Belediyesi ekipleri tarafından 1.5 ayda tamamlanacağı belirtilen betonlama işine başlanması sırasında sade bir tören düzenlenmiş, törene Belediye Başkanı Muhterem Ağababaoğlu, Zabıta Müdürü Ufuk Soğanlı ve diğer belediye yetkilileri katılmıştır.

Törende kısa bir konuşma yapan Belediye Başkanı, betonlama işinin müteahhite verildiğini, 45 gün içinde Yağalar, Tavuk Pazarı, Kıraba Kahvesi, Yeni Senemo, Şişe Gazetesi ve Vardar Oteli sokaklarının betonlanacağını söylemiştir. Ağababaoğlu, bu iş için 2 milyon 750 bin lira harcancığını da sözlerine eklemiştir.

Akü darlığı nedeniyle ortaya korsan firmalar çıktı

İstanbul (ABC) — Uzun süredir devam eden akü darlığı nedeniyle piyasaya yeni korsan firmaların çıktığı ve bu firmaların eski akülerini anararak 2-3 bin liradan piyasaya sürdüğü öğrenilmiştir.

Fiyatları diğer aküleri oranla ucuz olduğu için satışları oldukça fazla olan bu akülerin dayanıklı olmadıkları belirlen piyasaya çevreleri şunları söylemektedir:

«Aslında piyasada akü sıkıntısı yoktur, talep fazla olduğundan akü bulunamamaktadır. Aküye olan fazla talep yeni firmaların kurulmasını ve korsan firmaların türemesine olanak tanıyor. Korsan firmalar topladıkları eski akülerini onarımdan geçirerek 2-3 bin lira arasında satıyorlar. Ancak bu aküler dayanıksız olduğundan en fazla 2-3 ay gülmektedir. Piyasalarda 12X45 amper aküler kalitelerine göre 2750-3400 lira arasında işlem görmekte, 12X60 amperlik aküler ise yine kalitelerine göre 3000-3500 liradan satılmaktadır. Akü fiyatlarında yeni bir yükselme söz konusu değildir.»

Adana, Trablusgarp ile kardeş kent ilan edildi

Adana (A.A.) — Libya'nın Trablusgarp Kenti ile Adana kardeş şehir ilan edilmiş ve bu nedenle düzenlenen törende Adana Belediye Başkanı Selahattin Çolak, kentin altın anahtarını Libya Halk Sosyalist Cemahiriyesi Ankara Büyükelçisi Sadettin Ebuşerim'e vermiştir.

Törende konuşan Adana Belediye Başkanı Selahattin Çolak, Libya Halk Sosyalist Cemahiriyesi ile ulusumuz arasındaki tarihi bağın, Muammer El-Kaddafi'nin başkanlığından sonra daha da kuvvetlendiğini vurgulayarak özeti şöyle konuşmuştur:

«Kıbrıs Barış Harekati sırasında Muammer El-Kaddafi'nin başkanlığında toplanan Libya İhtilal Komitesi Konseyi, gerektiklerinde askeri gücünü Türk Genelkurmay Başkanlığı emrine verme kararı almıştır. Böyle bir kararın alınmasında en büyük etken gerçek kardeşlik ve dostluktur. Libya halkı ve Kaddafi'nin bu onurlu davranışı bizi olağanüstü birimde duygulandırmıştır. Önemli olan yalnız 2 ülkenin, 2 kentin kardeşliği değil, bütün Akdeniz'in barış içinde yaşamasıdır. Tüm Akdeniz ülkelerinin barış ve kardeşliğidir. Libya, Türkiye'nin asırlar boyu mazide nasıl dostu ve kardeşi idi ise, asırlar boyu gelecek kuşaklarda da dostu ve kardeşi bir ülke olarak kalacaktır. Bu dostluk ve kardeşlik sözle değil, kültür, turizm, ticaret ve diğer sosyo-ekonomik yakınlaşmalarla da beslenmelidir.»

Kırıkkale Doğumevinin inşa edileceği saha görülüyor..

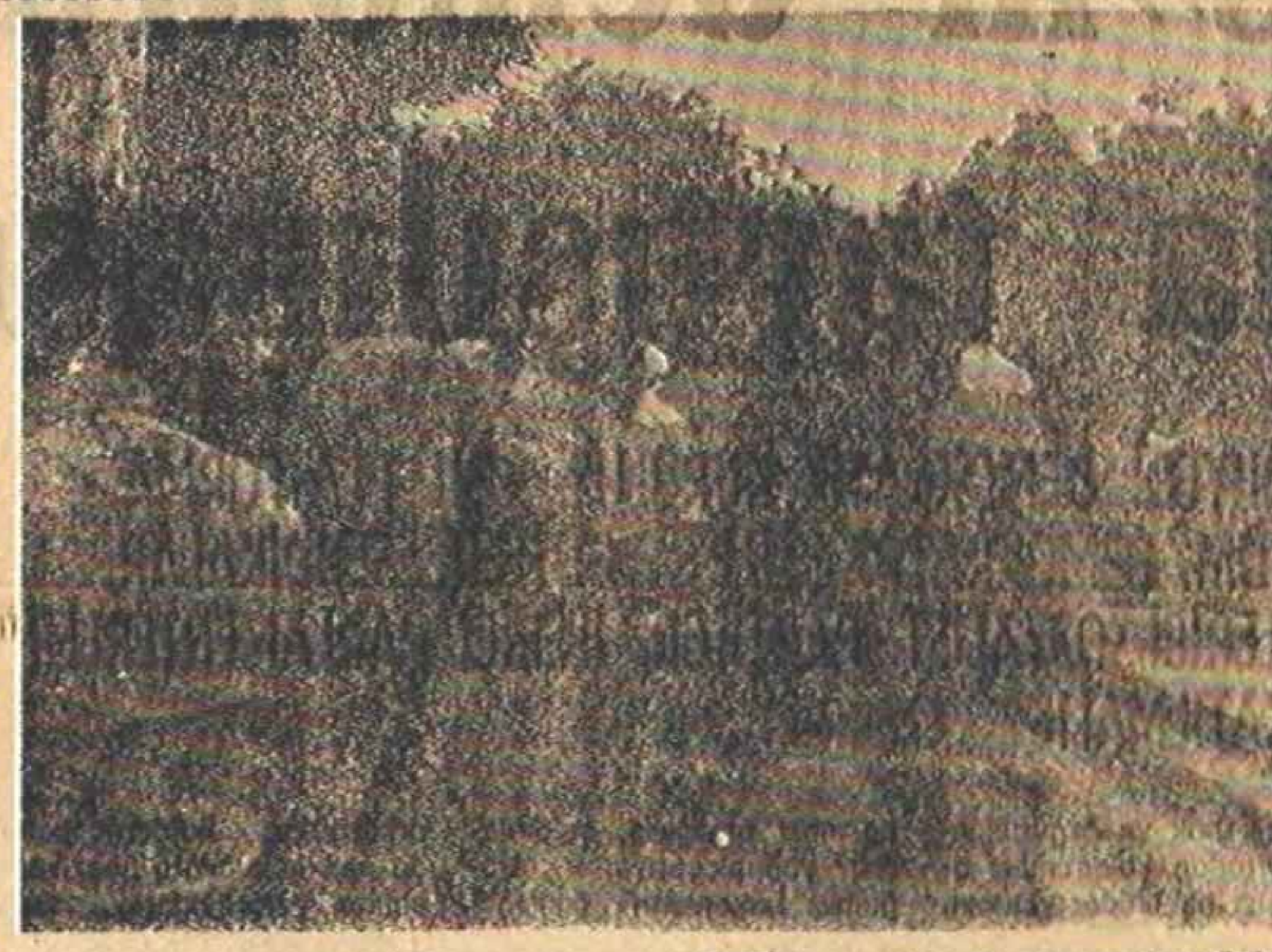
(Foto: ABC)

KIRIKKALE NİHAyet BİR DOĞUMEVİNE KAVUŞUYOR

KIRIKKALE (ABC)

Uzun yıllardan beri doğumevine hasret olan Kırıkkaleliler, nihayet belediyenin halk ile işbirliği yapması sonucu bir doğumevine kavuşmaktadır.

Doğumevinin kurulması için fahri başkanlığında Belediye Başkanı Sahir Kocak'ın başkanlığında ise Dr. Refik Canpolat'ın oluşturduğu bir komite kurulmuştur. Komite tarafından yapılan açıklamada, hedef Kırıkkale'yi en kısa zamanda bir doğumevine kavuşturmak olduğunu bunun için de çalışmalara hız verildiği belirtilmiştir.

Fotoğrafta, Kırıkkale'de Samsun sigarasını 20-25 liraya satan karaborsacılar görülüyor.

(Foto: ABC)

SİGARA KARABORSACILARI SOKAKLARA DÖKÜLDÜ

KIRIKKALE (ABC)

Zam yapılmasına rağmen halen piyasa sata kolaylıkla bulunamayan Samsun sigarası Kırıkkale'de artık karaborsacıların elinde sokaklara döküldü.

Haftada sadece 2 gün belediye tanzim satış mağazalarında satılan Samsun sigarası buna rağmen ihtiyacı karşılayamaması nedeniyle karaborsacıların işine yaramaktadır.

20-25 lira arasında değişen fiyatla sigara satan karaborsacılar her yerde çekimden mesleklerini iars etmektedir.

SİNEMALAR

Bayoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 - 15.20 - 16.55 - 19.20 - 21.15
● DÜNYA: (48 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● RUFAS: (49 93 61) İlk Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● BMEK: (44 84 39) Teneit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21.15
● ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanet - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
● LALE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Mefletti: 11.00'den sonra devamlı
● SINE POP: (44 24 22) Süre
● UNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
● YENİ MELEK: (44 42 89) Kanda 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● ZAFER: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
● AS: (47 63 15) Karavan
● KONAK: (48 28 06) Çalınan Balıkan Film Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
● İNOL: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Teal - Pazar 11.00'den sonra devamlı
● SAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

● YUMURCAK: (61 01 00) Kara Çarşafı Gelin - Aq Güzün Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
● BULVAR: (31 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00

● AYDIN: (21 39 68) Toprağın Oğlu - Bulbul Ailest 11.15 - 20.00
● HAKANI: (23 42 33) Dertli Pınar
● KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
● KRISTAL: (21 17 21) Kanda
● KARTAL: 75 21 (27) Krosadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● MARMARA: (22 38 60) Krakadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SİNEMA SUR: (23 67 19) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
● SİNEMA 74: (22 04 44) Baba Oğul Gelin
● SİFAK: (22 25 13) Kanda
● ÖZLEM: (21 81 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövül 12.00'den itibaren devamlı
● C. KAN: (21 81 29) Karimin Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
● NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoglu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
● YENİ MELEK: (syüp) Şaolin - 6 Deli Pazarı 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

● ARK: (54 02 60) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı
● ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
● KENT: (38 98 13) Amerikan Fever
● SİNEMA 63: (55 10 84) İyi Alla Çocuk
● SUNAR: (33 03 84) Toprağın Oğlu
● SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TIYATROLAR

● ALI FOYRAZOĞLU KORHAN ABAY TIYATROSU: (40 58 52) İsteyen Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenel
● ANYAMANYA KUMPANYA: (37 80 83) Kadıköy Hakan Sineması (Mete İnşaat Tıp Kurumu Aynı) (21.30)
● BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 19.30
● DEVEKÜŞÜ KABARE: (44 48 75) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Biz Benzeriz
● GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TIYATROSU: (48 80 91) Karimla Evleniyoruz
● İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 08 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
● KENT OYUNCULARI: (48 35 89) Odalar
● NEJAT UYGUR: (22 41 13) Napolyon
● LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 73) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatın Bir Hayat Ver.
● TEVHİK GÖLENE TIYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy Tiyatrosu) İhtidat Gene İhtidat
● ŞEHİR TIYATROLARI:
● FATİH: (28 53 80) Hitler Faşizminde Hayat - Hakikiye Sahneleri (21.00)
● KADIKÖY: (38 31 21) Yarın Bütün Dünya
● ÜSKÜDAR: (33 03 97) Fatavatsız Hanımefendi (21.00)
● TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arker Bir Vlenme Teklifi (15.30)

İSKAİL HÜCUM BOTLARIGÜNEY LÜBNAN'I BOMBALADI

Güney Lübnan'daki basın muhabirlerinin habere göre, İsraili hücum botları kıyı kentleri Sayda ve Sur arasındaki hattı bombalamışlardır.

Filistinlilerin bulunduğu yörede yarım saat süren bombalama sırasında altı kişi ölmüştür.

Öte yandan, sağıc milisler, İsraili Lübnan'lı ve Filistin kuvvetlerinin karargâhı Nebatiye kentini sabaha dek ağır top ateşine tutmuşlardır.

BM GÜVENLİK KONSEYİ

Lübnan Başbakanı Selim El Hoss, Güney Lübnan'da ortaya çıkan durumun incelenmesi için BM Güvenlik Konseyi'nin toplantıya çağrıldığını bildirmiştir.

İran başbakanına suikast girişimi sonuçsuz kaldı

Tahran, (A.A.) — İran Başbakanı Mehdi Bazergan ile kabine üyelerine karşı Tahran'da bir suikast girişiminin de bulunulmuştur.

Bazergan ve kabine üyeleri, Pazartesi günü öldürülen eski Genelkurmay Başkanı'nın cenazesinde hükümet üyeleriyle birlikte öldürülmek istendi.

Bu şahıs, Başbakan ile kabine üyelerinin üzerine bir el bombası fırlatmak istemiş.

Bazergan, eski genel kurmay başkanının cenazesinde hükümet üyeleriyle birlikte öldürülmek istendi.

ancak muhafızların müdahalesi üzerine bombayı atamamıştı. Bu kez İsraili yapısı bir Uzi makinalı tüfeği ile ateş açmaya çalışmıştı. Kuruma görevlilerinin anı müdahalesi ile makinalı tüfeği elinden düşüren şahıs daha sonra yakalanarak bilinmeyen bir yere götürüldüğü öğrenildi.

Mücadelede gerillaların Örgütü İran eski Genelkurmay Başkanı General Muhammet Vali Garani'nin öldürülmesini kinmiştir.

Örgütün basına iletilen bildirinde, bu suikast «yararsız bir eylem» olarak nitelendirilmiştir.

MADARİ LEHİNE GÖSTERİ

Tahran'ın 600 km. kuzeydoğusunda bulunan Tebriz kentinde 300 bin kişinin ilmi ilmi lider Ayetullah Şeriat Madari lehine gösteri yaptığı İran Radyosu tarafından bildirilmiştir.

Ayetullah Humeyni'nin İslam Devrimi Partisi üyesi olan Ayetullah Halkalı'nın İslam yanlısı «İttihat» gazetesinde dini lider Ayetullah Şeriat Madari'yi şiddetle eleştirmesi üzerine düzenlenen gösteride bazı kişilerin partinin Tebriz'deki merkezine saldırı ve çatışmalar çıktığı bildirilmiştir.

Yayınlanan yazıya protesto etmek için Tebriz'deki bütün okul ve mağazalar kapanmış ve göstericiler yazıyı yakan kişinin İslam Mahkemesine çıkarılmasını istemişlerdir.

Somoza hükümeti gıda maddelerine yüzde 40 zam yaptı

Managua, (A.A.) — Nikaragua'da, Somoza hükümeti, temel ihtiyaç maddelerine % 40 zam yapmıştır.

Fiyatlarına % 40 zam yapılan maddeler arasında gıda maddeleri, benzin ve kamu ulaştırma araçları ücreti bulunmaktadır.

İktisat Bakanlığı fiyat artışlarıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, fiyatların % 70 oranındaki son devalüasyondan sonra, spekülasyonu önlemek amacıyla artırıldığını iddia etmiştir. Ancak kaynaklar, alınan son kararların ül-

Körfez ülkeleri Mısır'a yardımı kesti

Kuveyt, (A.A.) — Kuveyt Maliye Bakanı Abdülrahman El Attaki, Kuveyt, Katar, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirliklerinin 1973'ten bu yana Mısır'a yaptıkları 2 milyar dolarlık yardımı kestiklerini bildirmiştir.

Mısır ise Suudi Arabistan ve Kuveyt ile diplomatik ilişkilerini kesme karar almıştır.

Mısır hükümetinin, bu ülkelerdeki Mısır çıkarlarının sağlanması ile ilgili olarak, «Dost bir ülkeye» başvuracağı bildirilmiştir.

Libya başbakanı Callud İran'a gitti

Tahran, (A.A.) — İran Radyosu Libya Başbakanı Abdüsselam Callud'un Tahran'a geldiğini bildirmiştir.

İran'da kaldığı süre içinde Ayetullah Humeyni ile görüşecek olan Libya Başbakanı Callud'un bu ziyaretinin Libya'da bir yetkilinin İran'a yaptığı ilk ziyaret olduğu belirtilmektedir.

Sah rejimi sırasında İran'ın Libya ile diplomatik ilişkileri yoktu. Gözlemler, Başbakan Callud'un İran'ı yetki ile yapacağı görüşmeler de iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesinin yer alabileceğini belirtmektedirler.

Vance ve Dobrinin dün yeniden görüştü

Washington (A.A.) — ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance dün Sovyetler Birliği'nin Washington Büyükelçisi Anatoly Dobrinin ile Stratejik Silahların Sınırlanması (Davamı 8. sayfa)

Tarım sorunu Sovyetler'de nasıl çözülüyor?

(Dünden Devam)

Bazı yabancı ekonomistler o yıllarda devletin güttüğü ürün fiyatları politikasını yanlış sayıyorlardı, ekonomik talepleri anlamadığından ülkenin bu politikayı güttüğünü iddia ediyorlardı. Ama bunlar yanılmışlardı, ülkenin başka çaresi yoktu.

10 neu beş yıllık plan döneminde (1976-1980) tarıma yatırılan envestisman oranı yüzde 27'e çıktı. Ötümüzdeki beş yıllık plan döneminde de aynı olacak.

Paralar tarım makineleri ve traktörlerin satın alınmasına, üretim işletmeleri ve yapılarının inşaatına; sulama ve toprak işleme işlerine; yeni elins bitki ve hayvanların yetiştirilmesine; gübre ve herbitisilere yöneltiliyordu.

Sebzeler, meyve, patates, narenciye, güdü ve sairinin üretimi de bir hayli artmıştır.

Fakat tarım teorit edilecek geliştirilmez, genel ekonomi kompleksinin bir halkası olarak geliştirilir. Tarım sorunlarını ele alırken genel durumu da hesaba katmak gerekir. Genel duruma gelince şuunu söylemek gerek ki, çalışanların sayısı ve bunların elde ettikleri gelirler durmadan artıyor; yurttaşlara ücretsiz olarak sağlanan değişik sosyal nimetler çabı bu arada tedavi, eğitim, meslek edinme ve sair işlerin çabı durmadan artıyor. Hayat düzeyinin artması mallara bu arada yiyeceklerle olan talebin artmasına varıncı ve bu yüzden tarıma daha büyük talepler ileri sürüldü.

Öte yandan işsizliğin olmaması ve bütün ekonomi kollarının işçiyi muhtaç olması, gençlerin köylerden kentlere geçmelerine neden oluyor, bu tarım sorununun çözümünde ilave zorluklar doğurur. Çünkü ülkemizde özel hava koşulları yüzünden tarım alanındaki çalışmalar mevsimlik olur.

1965 yılına rastgele işaret etmedik, devletin şimdi sürdürdüğü tarım politikası işte o zaman uygulanmaya başlanmıştır. Bu politikanın özü kısaca şudur:

1. Ayrı ayrı işletme ve bölgelerin ihtisaslaşması dahil tarım üretiminin endüstrileştirilmesi.

2. Köylülerin refahının bir hayli artırılması ve hayat düzeylerinin kentlilerin hayat düzeyine yavaş yavaş yakınlştırılması.

3. Kent ve köydeki yaşama ve sosyal-kültürel hayat koşullarındaki farkın giderilmesi, SSC Birliğinde onbinlerce köyün bulunduğu hesaba katılırsa, karşımızda duran sorunların ne kadar önemli olduğu ve kaynaklarımızın ne kadar olursa olsun bu sorunların çözümü için sürekli bir zaman gerekeceği kolay anlaşılır. SSC Birliğinin tarım stratejisinde şimdi ki aşamada birkaç başlıca noktaya büyük bir önem verilir.

Birincisi, yiyecek miktarının artırılmasına. İkincisi, yiyecek miktarının iyileştirilmesine ve yiyeceğin yavaş yavaş üretilmesine. «Her elins sebze yaz kış üretilmeli» bu, şimdiki tam olarak hayata geçirilmeyen bir sloganıdır.

Üçüncü yön: köylere sağlanan üretim araçları düzeyinin yükseltilmesi. Doğal hava ve toprak koşulları hesaba katılarak gerekli makinelerin dağıtılması. «Araç-süreç» dediğimiz süreçlerin yanı yüklemeye boşaltma, gübreleme, yem dağıtımı gibi işlerin komple şekilde maktalaştırılması. Bu işte, şimdiki iş veriminde büyük kayıplar veriyoruz.

(Davamı 9. sayfa'da)

Thatcher İsrail'e petrol satmayacak

Londra, (A.A.) — İngiliz Muharakar Parti Lideri Margaret Thatcher, seçimlere 10 gün kala yaptığı basın toplantısında, partisi iktidara geldiğinde İsrail'e petrol satmayacaklarını söylemiştir.

Bir soru üzerine, kendileri iktidara geldiklerinde, İngiltere'nin Ortadoğu politikasını değişikliktir olmayacağı ifade eden Margaret Thatcher, şimdiki hükümet tarafından izlenen petrol politikasını kendilerinde de izlenmediğini ve Kuzey Denizinden «İkhanın» petrolün ön elikle İngiltere'nin iç talebini tahsis edileceğini, arı takdirde AET ülkelerine satış yapılacağını söylemiş «Bu durumda İsrail'e ki sa «İlan petrol satmamız söz konusu olamaz» demiştir.

Diplomatik kaynaklar, Amerikan Hükümetinin son günlerde, İngiltere Hükümeti nezdinde, İsrail'e öncelikli petrol satıp satılmayacağı konusunda bir nabız yoklaması yaptığını bildirmektedirler.

Mohtenegro bölgesinde henüz kalmamış yıkıntılar ve evin altında kalan bir otomobil ile evini yitiren yaşlı bir Yugoslavyalı görülüyor. (Foto: ABC)

Yugoslavya'daki depremde 100 bin kişi evsiz kaldı

BELGRAD (ABC) — Yugoslavya'da geçtiğimiz hafta içinde meydana gelen depremde yaklaşık 100 bin kişinin evsiz kaldığı bildirilmektedir. Adriyatik kıyıları da etkileyen, hatta Roma'da bazı iki katlı evlerin çökmesine neden olan depremin kurtarma ve temizleme çalışmalarının sürdüğü öğrenilmiştir. Depremden zarar gören bölgelere kolaylıkla ulaşılamadığı, ağır yaralıların dışında sağlık hizmetlerinin

yeterli bir biçimde gerçekleştirilemediği ifade edilmektedir. Türkiye dahil çeşitli ülkelerden gönderilen yardımların, kayıpların hafifletilmesinde etkili olduğu belirtilmektedir.

Depremin Arnavutluk'ta da etkili olması yüzünden yaklaşık 10 bin evin yıkıldığı bildirilmektedir. Depremin Yunanistan'da hafif bir biçimde hissedildiği, hasar yapmadığı öğrenilmiştir.

LIŞ BASINDA TÜRKİYE

Almanya'nın Sesi Radyosu

Luns, müttefiklerin Türkiye, Portekiz ve Yunanistan'a derhal yardım etmelerini istedi

ALMANYA'NIN SESİ RADYOSU'na 15.11.1978 tarihli Türkiye yayınında, Brüksel muhabiri M. Ali Brandt'ın, Luns'un Türkiye'ye gelmeden önceki basın toplantısıyla ilgili telefon haberi yer verilmiştir. Haberde şöyle denilmektedir:

«NATO Genel Sekreteri Luns, 10 günlük bir gezici için Brüksel'den Türkiye'ye hareket etmeden önce basına verdiği bir demeçte, müttefik ülkelere bir uyarıda bulundu ve Türkiye, Portekiz ve bu arada Yunanistan'a derhal müttefik ülkelerin yardım etmeleri gerektiğini belirtti. Bildirildiği gibi, bundan yaklaşık yedi ay önce Genel Sekreter Luns, Portekiz'e bir gezici yapmış ve Portekiz'in karşılaştığı güçlükler karşısında da derhal bir memorandum hazırlayarak tüm müttefik ülkelerin bu taleplerine vermiştir.

Buna göre derhal üye ülkelerin Türkiye, Portekiz ve Yunanistan'a yardım etmeleri gerekiyordu. Ve hemen ardından da Washington zirvesinde Genel Sekreter'e, zirveye katılan tüm devlet ve hükümet başkanları, durumun analizi yapan bir rapor hazırlama görevi verdi. Bugüne kadarki gelişmeler Genel Sekreterin

bu girişiminin önemini de büyük boyutlara çıkardı. Orta-Doğu'daki gelişmeler, İran ve Afrika'daki gelişmeler bunu gösteriyor.

Genel Sekreter Luns, Türkiye'ye hareket etmeden önce verdiği demeçte, «yaptığımız analiz sonucunda NATO'nun gelişmiş ülkelerinin desteğini yararlanılması gerekenlerin başında Türkiye, Portekiz ve daha az oranda da Yunanistan geliyor» dedi. Yunanistan'ın daha az oranda yardım almasının nedeni de, Yunan ekonomisinin Türkiye ve Portekiz'e oranla daha iyi bir durumda olması.

Bu girişimini ise Genel Sekreter Luns şu şekilde açıkladı: «Türkiye ve Portekiz tamamen kendilerinin dışındaki nedenlerle güç bir mali durumla karşılaşmışlardır. Portekiz konjonktürünü kaybetmiş, yepyeni bir sisteme, diktatöryanın değişiminden sonra yepyeni bir düzene girdi. Türkiye ise dünya üzerindeki büyük enflasyon karşısında fonlarının büyük bir bölümünü yitirdi, kaybetmiş, işte ben bir şeyler yapmaya iten, bu iki ülkenin üzerlerine düşen savunma sorumluluğunu yürütmeye mecbur. Bu iki ülkenin ekonomik durumlarının savunmayı zayıflatma noktasına gelecek kadar kötüleşmesi engellemek kaçınılmazdır. Ekonomik geliş-

meler iç dengeleri de katıyen sarsmamalıdır. Öte yandan Orta-Doğu'daki gelişmeler de Türkiye'nin pozisyonunu daha da önemleştirir. Bugün için Türkiye'nin daha gelişmiş olan Almanya, Hollanda gibi müttefikleri dahil, Amerika'yla kendi aralarında uygulamaya çalıştıkları aynı yöntemin yeter sonuç vermediğine dikkat çekiyorlar. Ne olursa olsun bu çabalar Türkiye'nin genel sorunlarını yumuşatma ve hafifletme yönünde ilerliyor. Yine de NATO yetkilileri, Türk yetkililerinin dikkatini çekiyorlar ve fazla umuda kapılmamaları gerektiğini hatırlatıyorlar. Zira bildiği gibi, 1960'larda da aynı şekilde Türkiye NATO'dan ekonomik destek istemiştir. Her ne kadar ardından Paris'teki konsorsiyum kurulmuşsa da, bu da yine üç yıllık bir süre almıştı. Şimdiki halde herkes, NATO Genel Sekreteri'nin Ankara'ya yapacağı gezisi NATO Genel Sekreteri'nin raporunun Bakanlar tarafından kabul edilmesini ve nihayet bunun sonuçlarını bekliyor.»

Bilindiği gibi Türkiye, böylece kredi yollarına yardımına sarf etme sorumluluğunu yürütmeyeceğini ve ne olursa olsun yine de uzun vadede NATO ülkelerinin kendi savunmasına sipariş vermesini istiyor. NATO Genel Sekreteri ise bu konuda aynen şunları söyledi:

«Eğer Türkiye gibi bir ülke, müttefiklerine cephane veya silah üre-

Ökçün'ün Londra ziyareti

15.11.1973 tarihli ALMANYA'NIN SESİ RADYOSU'na 15 Kasım tarihli GUARDIAN Gazetesinde Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün Londra ziyareti konu alan bir yazısına yer verilmektedir.

İngiliz gazetelerinde GUARDIAN, Türkiye'nin daha sıkı bağlar istemesi karşısında Avrupa'nın pek istekli görünmediğini belirttiği yazı-

tebileceğine inanyorsa NATO içinde yeni genel görüşleriyle açıklar. Ancak, bu olanakları tam işletebilmek ve sonuç alabilmek için teknik diplomatik ekonomik çaba kaçınılmazdır. Bugün için Türkiye'nin daha gelişmiş olan Almanya, Hollanda gibi müttefikleri dahil, Amerika'yla kendi aralarında uygulamaya çalıştıkları aynı yöntemin yeter sonuç vermediğine dikkat çekiyorlar. Ne olursa olsun bu çabalar Türkiye'nin genel sorunlarını yumuşatma ve hafifletme yönünde ilerliyor. Yine de NATO yetkilileri, Türk yetkililerinin dikkatini çekiyorlar ve fazla umuda kapılmamaları gerektiğini hatırlatıyorlar. Zira bildiği gibi, 1960'larda da aynı şekilde Türkiye NATO'dan ekonomik destek istemiştir. Her ne kadar ardından Paris'teki konsorsiyum kurulmuşsa da, bu da yine üç yıllık bir süre almıştı. Şimdiki halde herkes, NATO Genel Sekreteri'nin Ankara'ya yapacağı gezisi NATO Genel Sekreteri'nin raporunun Bakanlar tarafından kabul edilmesini ve nihayet bunun sonuçlarını bekliyor.»

şında şu satırlara yer veriyor: «Türkiye'nin Batı Avrupa ve Birleşik Amerika'ya daha sıkı bağlar istemesi için isteği ve bundan başka daha çok kredi olanakları sağlanması yolundaki talebi Ankara'da, Kıbrıs konusunda takılınan katı tutumdan dolayı sert bir karşı koyma ile yüz yüze bulunmaktadır.

Türk Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün Londra'dan ayrılınca İngiltere ve Birleşik Amerika'dan gör-

düğü kabuldən pek de memnun olmadıkları yüzünden okunuyordu. Hareketinden önce basına verdiği bir demeçte, İngiliz Dışişleri Bakanı Owen'a buluşacağını ve görüşmelerde bulunduğunu ve bu arada kaçınılmaz bir biçimde Kıbrıs sorununun da ele alındığını söyledi, «ama» dedi Ökçün, Bu Kıbrıs sorununun anormal yanındır. Görüşmelerin Kıbrıs'ın yerine başkaları tarafından yürütülmesi doğru gözüm değildir dedim. Onun yerine Türk ve Rum toplumlarının Kıbrıs'ta görüşmeleri yeniden başlatmaları gerekir.»

Gündüz Ökçün, Kıbrıs Rumları'nın lideri Spiros Kiprianunun Amerikan Kongresi, Birleşmiş Milletler ve Bağıntısız Ülkeler örgütü gibi uluslararası kuruluşlara formülde rolünü köylüye kullandığını ve Kıbrıs'ın masasına oturmak yerine buralarda Türk düşmanı tutumunu yaydığını söylemiştir. Ökçün, «her iki topluluğun geçmişini unutup, eğer siyasal istişe sahıpseler yeni bir ortak çalışma ruhu içinde topluluklararası görüşmelere başlamaları gerekir» dedi. Ve Türklerin bu istişe sahıpları olduklarını ama Rumların bir çözümde zorla kabul ettirmeye çalıştıklarını sözlerine ekledi.

Hasta durumdaki Türk ekonomisinin düzeltilmesi için gerekli kredi ve Türkiye'nin Ortak Pazar'a katılmaya çalıştığı yeni ticari ilişkiler konusundaki bir soruya Ökçün, Türkiye'nin ekonomisini yoluna sokabilmesi için rahat bir nefes alması gerektiğini söyleyerek yanıt verdi. Türk Dışişleri Bakanı yalnız askeri konularda değil, fakat aynı zamanda ekonomik ve teknik işbirliği alanlarında da batılı ülkelerle yeni ilişkiler için çabalamaya çalıştığını belirtti.

Sovyet basını

Pekin'in büyük sempizanları

Pekin'deki «modernleşme» hareketine katılmakta acele edenin yalnızca Harrier savaş uçakları firması olmadığının ortaya çıktı. Milyonlarca sterline satılacak olan savaş uçaklarının yanı sıra, İngiliz tekerlekli Ping'in Batya açılan Çin'in büyük sempati beslediklerini açıkladılar.

«Financial Times»ın bildirdiğine göre, Austin Reed tektisi tekel Pekinli diplomatları ve politikacıları güldürmek için harekete geçmiş bulunuyor. Austin'in adamları çoktan Çin'de, askeri güysilerin politik ve diplomatik hayatta ilgil olduğu propagandasına başladılar. Bildirildiğine göre, bu firmadan Maoocu Çin liderine satmayı düşündüğü «politik ve diplomatik güysilerin fiyatı 200 sterlini geçiyor.

Bakalım Pekin yönetimi, «diplomatik ve politik» güymeyi kabul edecek mi?

New Times

BİR BELGE

- «Bugün, DISK üzerinde oynanan oyunu DISK'in birliğini parçalamaya yönelik operasyonlar, emperyalizmin Avrupa kıtasındaki sınıf ve kitle sendikalarını bölme faaliyetinin bir parçasıdır.

Denizmen: "DISK üyeleri ve sınıf Sendikacılığını savunan yöneticiler bu sorunu da çözecek ve burjuvazinin oyununa gelmeyeceklerdir"

Değerli konuklar,
Değerli basın emekçileri,
Sınıf ve kitle sendikacılığının yığın öncüleri,
Dostlarım,
Hepinizi Sendikam BANK - SEN adına coşkuyla selamlıyorum.

Değerli Arkadaşlarım,
Bir bütün olarak emperyalist-kapitalist sistem derinleşen bir bunalım yaşamaktadır. İleri kapitalist ülkelerde bunalımın hayatın her alanına yansımaları bir bütün olarak sistemin temellerini sarsmaktadır. Hükümetler arka arkaya bunalımdan çıkış formülleri hazırlamakta, bunları hayata geçirmekte ancak hiç bir sonucu alamamaktadır. Tekelci devlet kapitalizminin beyin takımı emperyalizmin içinde düştüğü sürekli bunalımdan çıkış yolu için ekonomik düzeyde dev boyutu uluslararası şirketlerin etinden düzenlenmesi adı altında yeni bir plan uygulamaktadır. Bu plan sonuçları bakımından işçi - emekçi kitleleri için ve ülke ekonomileri için tüyler ürperticidir. Örneğin Fransa'da Demir Çelik Sanayi tasfiye edilmekte ve onbinlerce işçi işsiz bırakılmaktadır.

Emperyalist sisteme bağlı olan az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere durum daha da kötüdür. Sistemin içinde düştüğü her türlü bunalımın ülkelere daha da şiddetli yansımaları ve bu bunalımın sonuçları bu ülke halklarına aç, sefalet ve zulüm getirmektedir.

Değerli Arkadaşlarım,
Emperyalizmin, Afganistan ve İran halklarının zafarından sonra Orta - Doğu'da içine düştüğü durum, onu, ülkemiz üzerinde daha da önemli duruma itmiştir ve bunun sonucu olarak da gerek ekonomik planda, gerekse askersel planda ülkemizde yeni oyunlar tezgahlanmaktadır. Ülkemiz emperyalist sisteme daha da bağımlı hale gelecek yeni reçeteler dayatılmaktadır. Emperyalizmin parasal örgütleri kanallarıyla bunalımdan çıkış yollarını göstermekte ve sunduğu bu reçetelerin uygulanmasını istemektedir. Büyük oranda devleşmeye yapımını, taban fiyatların düşürülmesini, kalkınma hızının düşürülmesini, işçi, memur ücretlerinin dandurulmasını, bunun yapılmaması halinde ise sınırlandırılmasını dayatan bu reçeteler ülkemizdeki ekonomik bunalımı çözmek bir yana daha da derinleştirecektir.

IMF'nin dayattığı bu «nölemler» geçmiş hükümetler, CHP ağırlıklı hükümette dahil parça parça uygulamalar, ülkemizde son dönemde yapılan devleşmeye % 61 oranındadır. Taban fiyatları elden geldiğince düşük tutulmuştur. Kalkınma hızı planın öngördüğünden çok altına düşürülerek, ancak % 2.5 gerçekleştirilmiştir. Artan fiyatlar karşısında memur maaşlarının kat sayıları yükseltilmemiş ve kamu kesiminde çalışan işçiler «toplumsal anlaşmazlık» IMF'nin kızıdırna bağlanmıştır. Özel sektörde çalışan işçilerin büyük kesimi DISK'te örgütlü olduğu için IMF'nin istemi bu kesimde yeterli kadar gerçekleştirilememiş ve bunun da nedeni DISK'in sınıf sendikacılığı temelinde gelişip güçlenmesidir.

- İşte bugün DISK parçalanmak isteniyorsa nedenini burada yani emperyalizm ve onun ortaklarının sorumlu oldukları, bunalımın yükünü işçi ve emekçi kitlelerin sırtına yüklemesine karşı çıkmasında aramak gerekir.

Değerli Arkadaşlarım,
İşte bugün DISK parçalanmak isteniyorsa nedenini burada yani emperyalizm ve onun ortaklarının sorumlu oldukları, bunalımın yükünü işçi ve emekçi kitlelerin sırtına yüklemesine karşı çıkmasında aramak gerekir. Tüm

kapitalist dünyada olduğu gibi ülkemizde de tekellerin önündeki engel sınıf sendikalarıdır, bunların işçi sınıfının birliğini sağlamadaki kararlılığı ve daha da önemlisi kurumsallaşmak istenen faşizmin önündeki en güçlü engel olmasıdır. Emperyalizm ve onun ülkemizdeki işbirlikçi tekelci sermaye çok iyi bilmektedir ki işçi sınıfı birliğini koruyup güçlendirdiği sürece kendisi için tehlikeyeldir ve emperyalizm 1978'den başlayarak özellikle dünya ölçeğinde yedek güç olan sağ sosyal demokrasi eliyle sınıf sendikalarını bölmeye ve değişik politik eğilimdeki sendikaların katılımıyla kurulan eylem birliklerini parçalamaya yönelmiştir.

- Avrupa kıtasındaki sınıf sendikalarına karşı yürütülen politikaya bir bütün olarak bakmak oynanan oyunun boyutlarını açıkça gösterecektir.

Avrupa kıtasındaki sınıf sendikalarına karşı yürütülen politikaya bir bütün olarak bakmak oynanan oyunun boyutlarını açıkça gösterecektir.

Fransa'da yapılan son seçimler öncesinde «Sol Birlik» bozulmuştur. Fransız Sosyalist Partisinin anti - komünist politikaya çekilerek birliğini bozulması için Sosyalist Enternasyonal'in ağababası olan SDP yoğun çaba harcamış ve başarılı olmuştur. Sol Birlik'in ortak hükümet programındaki can alıcı önelemler (Devlet mülkleri) Sosyalist Parti kısıtlayıcı bir biçimde yorumlamıştır. Başından beri Sol Birlik'i destekleyen CGT, program tartışmalarında doğal olarak görüş belirtmiş ve öngörülen toplumsal ve ekonomik dönüşümlerin kısıtlanmasına karşı çıkmıştır. Bunun üzerine, CGT içindeki bazı yöneticiler,

CGT'yi Fransız Komünist Partisi'nin «kuyruğunda» olmakla suçlayarak anti-komünist bir kampanya başlatmak istedikler. Ancak başarılı olmadılar ve CGT, geçtiğimiz yılın sonuna doğru toplanan Olağan Kongresinden güçlenerek çıktı. CGT içinde sorun yaratamayan bölücüler CGT ile ikinci büyük Konfederasyon olan CFDT'nin arasında varolan eylem birliğini bozmaya giriştiler. Seçimlerden sonra CFDT yönetimi, tipki Fransız Sosyalist Partisi'nin sağcı hükümetle iyi geçişme politikasına yönelmesi gibi, hükümetin bunalımı karşı getirdiği çözüm önelemler karşısında «Bekle-Gör» tavrına geçti. Öte yandan, yine daha önceleri eylem birliği içinde yer alan FEN (Bağımsız Öğretmenler Federasyonu)'da ayrılıkçı bir tutuma girildi.

İspanya'da faşizmin yıkılığında sonra, İşçi Komünistleri Konfederasyonu en güçlü sendikal örgüt olarak legal çalışma olanaklarına kavuştu. İşçi Komünistleri Konfederasyonu, Genel İşçi Birliği UGT ve dinsel temeldaki ikinci sendikal örgüt arasında eylem birliği komiteleri vardı. Reformistlerin egemenliğindeki UGT eylem birliği sürecine son vermekten kaçınılmazdı.

- Bugün üst örgütümüz DISK'teki bunalımın tek nedeni bazı Yürütme Kurulu üyelerinin labanları tarafından yönetici konumlarından geri alınmaları değildir. Bunalımı derinleştiren en önemli etkenlerden birisinin ve kitle sendikacılığının temel ilkelerinin DISK yönetimi tarafından özümselememesi olmasıdır.

Faşizmin Portekiz'de çöküşünü izleyen dönemde işçi sınıfının tek sendikal örgütü olan İntersendikal çok güçlü bir biçimde ortaya çıktı. 25 Nisan devriminin kazanımlarını kararlılıkla savundu. Portekiz'de devrim sürecinin gelişmesini engellemek için anılan Alman Sosyal Demokrat Partisi (SDP) ve yandaşları, Portekiz Sosyalist Partisi'ne olağanüstü olanaklar sağladı. DGB'de, işçi sınıfının sendikal birliğini bozulması için, uzlaşmacı sendikacılara destek verdi. İntersendikal içinde her politik görüşten üye ve yönetici bulunuyordu. Sosyalist Parti'ye bağlı olan bazı reformist unsurlar, gerçek güçlerinin üstünde etkinlik istemeye başladılar. Sınıf sendikalarının cevabı da lama bu nun tabandan yukarıya doğru demokratik seçimlerle saptanması gerektiği oldu. Öte yandan, İntersendikal'e karşı şiddetli bir anti - komünist kampanya yürütülmüyordu. Sınıf sendikalarının ezici çoğunlukta olduğu İntersendikal'e ele geçirmeyeceklerini anıyan reformistler Portekiz İşçileri Demokratik Birliği adı altında gruplaşarak açık bölücülük giriştiler. Sendika seçimlerini kaybettiler. Yerde, ayda, sendikalar kurmaya başladılar. 1978 Ekim ayının sonunda İspanya'daki reformist örgütün aynı adıyla (UGT) yeni bir Konfederasyon kurularak, işverenler, sendikal alanda «çoğulculuğun» gerçekleştirilmesini demokrasinin bir gereği (i) olarak nitelendirir ve alkışladılar. UGT'nin büyük bir güç olamaması birlikte hükümetin desteğinden yararlanmaması söz konusudur.

Yunanistan'da sendikal hak ve özgürlükler Türkiye'dekinden daha da sınırlı bulunmaktadır. Devlet, sendikal örgütleri rahatsızlık müdahale etmekte ve konfederasyonu denetimi altında tutmaktadır. Sendikaların kesin çizgilerle belirlenmiş gruplar vardır. Sınıf Sendikaları ESKEK adı altında toplanmıştır. Anti-Diktat cephesi AEM ve Papandreou'nun oğlunun liderliğindeki PASKE diğer ilerici gruplaşmalardır. Üçünün yer yer eylem birliği söz konusu olmakta, ESKEK hızla güç kazanmaktadır. Son dönemde metal konfederasyonunun kongresi toplanmıştır. ESKEK, AEM, PASKE kongreye alınmamıştır. Üçü birlikte çoğunluk olduklarından yönetimi alabileceklerdir. Yunanistan'da Sendikal Birliğin engellenmesi, sınıf ve kitle sendikacılığının kösteklenmesi için en anti-demokratik uygulamalar yapılmaktadır.

- Bugün DISK yönetiminin, bırakın çeşitli kesimlerin bir araya getirilmesi demek olan cephe gibi zor bir örgütlenmeyi başarmalarını, sendikal birliği dahi koruyamayarak, kitle sendikacılığının ilkelerini özümsemediğini görüyoruz.

Değerli arkadaşlarım,

Bugün, DISK üzerinde oynanan oyunu DISK'in birliğini parçalamaya yönelik operasyonlar, emperyalizmin Avrupa kıtasındaki sınıf ve kitle sendikalarını bölme faaliyetinin bir parçasıdır. Bunu böyle anlamamak DISK'in içine düştüğü bu durumu siyasi grupların çatışması olarak göslermek, görmek veya «disiplin» bozan sendikaları «usandırma» olarak almak bu operasyonun bilimsel figüranları olmak değilse darkafalıktır, dünyayı hiç ama hiç anlamamaktır.

Değerli arkadaşlarım,

DISK'in 6. Genel Kurulunda bu yana kararlılıkla sınırlarını savundu:

Emperyalizmin doğrudan denetimi altında olan ülkemizde bunalım gittikçe derinleşmekte ve bunalımın yükü başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi katmanların sırtına yüklenmektedir. Bu yükten kurtulmak tekelci burjuvazinin faşizm önelemlerini kursağında bırakmak, başta sendika birlik olmak üzere anti-emperyalist, anti - faşist ve anti - tekelci eylem ve cephe birliğinin kurulmasını geçür. Bu, aynı zamanda DISK 6. Genel Kurul'unun DISK yöneticilerine yülediği ertelenemeyen emel görüldü. Aradan geçen 1.5 yıl içinde bırakın cephe ve eylem birliğinin sağlanmasını, DISK'in sendikal birliği dahi korunamaması ve DISK'in bu güçlü yönetimi, örgütü parçalanmanın altına getirilmiştir.

(Devam ed.)

Bazı vergi yasalarında değişiklik yapılmasına ilişkin yasa tasarısı hakkında Millet Meclisi Plan Altı Komisyonu Raporu

- 101 -

GEÇİCİ MADDE 5. — A) Bu Kanunun 69 ncu maddesi ile değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 24 ncu maddesinin (A) fıkrasının 4 numaralı bendi hükmü ile değiştirilen tevkifat oranları 1.1.1978 tarihinden itibaren nakden veya hesaba ödenen veya tahakkuk ettirilen kazanç ve iratlar hakkında da uygulanır.

B) Bu Kanunun 70 ncu maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 25 ncu maddesinde yazılı vergi oranları kurumların 1978 takvim yılı kazançları hakkında da uygulanır. (1978 takvim yılı içinde kapanan özel hesap dönemlerine ait kazançlar hariç.)

C) Bu Kanunun 68 ncu maddesi, Kurumlar Vergisi Kanununun 8 ncu maddesinin değişik 6 ncu fıkrası hükmü kapsamına giren anonim şirketlerle aynı nitelikteki kooperatiflerin 1.1.1978 tarihinden itibaren elde edeceği kurum kazançlarına da uygulanır.

Ayrıca, 1.1.1978 tarihinden önce kurulmuş olan ortaklık payları, ortak sayısı ile diğer şartları yerine getiren anonim şirketlerle kooperatif şirketleri hakkında bu istisna hükmü, şartların tamamlanmış olduğu takip eden yıldan itibaren elde edeceği kurum kazançları hakkında da uygulanır.

D) Bu Kanunun 68 ncu maddesiyle eklenen mükerrer 19 ncu maddesi hükmü uyarınca der mükellefiyete tabi kurumlarca Türkiye'de satış yapılmaksızın mal ihraçında ve Türkiye'de mal satışında kurum kazancının tespitinde uygulanacak ortalama kazanç nispetleri, Maliye Bakanlığınca, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tespit ve ilan olunur.

Bu nispetler, 1978 takvim yılında elde olunan kurum kazancının tespitinde de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6. — A) Geçmiş yıllara ait vergiler: 1978 takvim yılından önceki dönemlerde elde edilmiş bulunan kazanç ve iratlarla gerçek usulde vergilendirilecek özetler ile 1978 bütçe yılından önceki dönemlere ait götürü usulde vergiye tabi özetler, bu kanunun yürürlüğü ile ilgili aşağıdaki fıkralar hükümleri saklı kalmak kaydıyla, eski hükümlere göre vergilendirilir.

B) Gayrimenkul sermaye iratlarında götürü gider usulü: Gayrimenkul sermaye iratları dolayısıyla götürü gider usulünde kabul edenler 1978 takvim yılı boyanmalarında, iki yıl geçme şartı aranmaksızın gerçek gider usulüne dönüştürülür.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının Geçici 2 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Tasarının Geçici 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Tasarının Geçici 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Tasarının Geçici 5 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Tasarının Geçici 6 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

C) Vergi oranları: 1978 bütçe yılı götürü özetlerinin vergilendirilmesinde 193 sayılı Kanunun 103 ncu maddesinde yazılı oranlar: 1.1.1978 tarihinden itibaren elde edilecek kazanç ve iratlarla bu kanunun 91 ve 100 ncu maddeleri ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 83 ve 104 ncu maddeleri gereğince yıllık beyanname ile bildirilecek ve ya leverence yıl sonunda yıllık cetvelde göre düzeltilmeye tabi tutulacak 1978 takvim yılı gerçek özetlerinin vergilendirilmesinde değiştirilen 103 ncu maddesinin bu kanunun 100 ncu maddesiyle değiştirilen şekilde yazılı oranlar uygulanır.

D) Hayat standardı esaslı: Bu Kanunun 102 ncu maddesiyle 193 sayılı Kanuna hayat standardı esaslı başlıca eklenen Mükerrer 111 ncu maddesi hükmü, 1978 takvim yılında elde edilen ticari, zirai ve mesleki kazançlara da uygulanır.

E) Özel indirim hadleri: 1978 bütçe yılı götürü özetlerinin vergilendirilmesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31 ve 32 ncu maddelerinde yer alan esaslar ve indirim hadleri, 1979 ve müteakip bütçe yılları götürü özetlerinin vergilendirilmesinde ise 31 ncu maddenin bu kanunun 78 ncu maddesi ile değiştirilen şekilde yazılı özel indirim hadleri uygulanır.

F) Servet beyanı incelemeleri: Vergi incelemesine yetki olanlardan vergi kontrol memurları, vergi dairesi müdürleri ile illerin en büyük mal memurları Maliye Bakanlığınca belli bir eğitimden geçirilerek kendilerinin yetki belgesi verilmedikçe servet beyanı incelemesi yapamazlar.

G) Bakanlar Kurulunca belirlenecek küçük çiftli muafiyetine ilişkin işletme büyüklüğü ölçütleri yürürlüğe girinceye kadar, bu kanunun 72 ncu maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 13 ncu maddesinde yazılı en çok miktarda uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 7. — A) Temileme ve Aydınlatma Hareminin tarh, tahakkuk usulü Maliye Bakanlığınca tayin ve tespit olunur.

Bu harcin tamamı ilk uygulama yılında emlak vergisinin ikinci taksiti ile birlikte tahsil olunur.

(Devam Edecek)

Vergi
Yasa
Tasarısı

SÖZLÜK

İDEALİZE ETME

Felsefe, psikoloji, politika vb. çeşitli alanlarda değişik anlamlara gelen terim...

Toplumdaki vb. bir durumun idealize edilmesi demek, söz konusu durumun vb. olumsuz, çirkin, estetik açıdan vb. yanlarının bir kenara konup, yalnızca olumlu özelliklerin gözönüne alınması, yalnızca olumlu özelliklerin gözönüne alınması, yalnızca olumlu özelliklerin gözönüne alınması...

İdealleştirme kavramı, insanın en doğal gereksinimlerinin bile göbeğe karşı olduğu bu toplum düzeninin idealize edilmesidir. Na var ki, soyutlama faaliyetinin özel bir biçimi olan idealize etme usulü, belli bir toplum düzenini idealize etme anlamına gelen yukarıdaki örnekten tamamen farklıdır. Bu usul, ideal nesnelerin, özelliklerin, ilişkilerin kurulmasıdır. Ampirik olarak bize verilmiş nesneleri idealize ederek ideal nesneler elde ederiz. Bunların yalnızca bir takım önemli yanları

bir yana bırakılmakla kalmamış, aynı zamanda gerçek nesnelerin sahip oldukları ya da yer yer sahip oldukları özellikler bu ideal nesnelere atfedilmiş olur. Kısık mekanın kütle diye aldığı nokta, böyle ideal bir nesnedir. Ne genişler, ne dar (elektrik yuku, optik özellikler gibi) mekanik olmayan herhangi bir özellik taşıyıcı. Bilimsel teorilerin hemen hemen tümü, gerçek nesnelerin kendileriyle değil, soyutlama faaliyetleriyle, kurguyla elde edilen idealize edilmiş nesnelerle uğraşır.

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

— 32 —

Marksmenin kuramcılar, 1848 ile 1920 yılları arasında reformist idamcılara karşı mücadele etmek ve işçi hareketini iktidardan kapitalizmin elinden savuşturmak için büyük çabalar harcamışlardır. Marksist teorisyenler ayrıca uluslararası bir tutum takınmadan ve bir süre için kapitalizmin tahakkümü altına girmişlerdir (ve müteakiklerinin) tahakkümünü iktidardan korumamışlardır.

Fakat hiç bir zaman şiddetli romantik bir şekilde yitirmemişler, onu bir hükümet yöntemi, ilerici hareketi kamçılayan bir araç olarak görmemişlerdir. Tam tersine, işçi hareketinin sürekli bir saafine şekillenen şiddetli bir kavramı, eğitimine karşı bakmaktan hiç bir zaman geri kalmamışlardır. Kapitalist rejimde, Blanqui

ollerin maceracı şiddet eylemlerine karşı savaşmışlardır: düşüncesizce şiddetle baş vurmak daima tepki yaratır ve uzun vadede hiçbir zaman yarar sağlamaz. Ülkelerin derinlere kök salmış güçlerinde başarısız için gerekli desteği bulamayan bir muhalefet hareketi, şiddetle baş vurmakla bu güçlerden ödün vermektedir.

İnsancıl esinler bir yana, bu kaygılardan da etkilenen 1958 ve 1961 kongrelerinin üyeleri sosyalist Devletin oluşumu ve geleceği hakkında gerçekçi ve sorumlu bir görüş benimsemişlerdir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin bir yandan sosyalist legaliteyi ihlallerini suçlarken, bir yandan da bir işçi hareketi sosyalizme geçiş tezlerini kabul etmesi basit bir rasyonalizasyon ibaresi değildir. İktidarın zaptında olduğu kadar muhafazasında da, şiddetli başarıya ulaşamayancağından korkulduğundan şiddetten istemeye istemeye vazgeçmek söz konusu değildir: aksine, kitle hareketinin çıkarlarını imtiyazlarının daha önce bastırdukları şiddetle karşı savunmak için mukabil şiddetle baş vurmak başka çare kalmadığı zaman asıl bu istemeye istemeye yapılmaktadır.

Fakat hiç bir zaman şiddetli romantik bir şekilde yitirmemişler, onu bir hükümet yöntemi, ilerici hareketi kamçılayan bir araç olarak görmemişlerdir.

Bundan şu sonuçları çıkarabiliriz: 1' şiddet, ne iktidar da ne muhalefette, halk desteğinin yerini tutmaz; 2' şiddet, iktidarda olsun muhalefette olsun, halkın harekete daha geniş ölçüde katılımına bir engeldir; 3' şiddet, iktidarda olsun muhalefette olsun, politik birleşme ve toparlanma hareketinin gerektirdiği ezen ve ezileni küçümseyen bir sabırsızlık belirtisidir, gerçeğe meydan okumadır ve gerçek gerçeğin silinmesini amaçlar; 4' böylece şiddet kavramı Leninist boyutlarına indirgenmiş, bir çeşit meşru müdahale demek olan zorunluluğun sınırları içinde itilim olmak tadır.

Kapitalist rejimin muhalefet hareketleri planında, maceracılığın proletaryaya pahalıya mal olduğu yarım kalmış devrimlerin listesi çok uzundur. Sosyalist rejimde hükümet planında, hükümetin Macaristan halkından aşırı isteklerinin nasıl bir ölçüde 1968 yılında kapitalist teebbüslerinin işine yaradığı herkeşce bilinen bir gerçektir.

Bu tür buhranlara yol açmadığı zaman bile, sosyalist ülkelerin tarihi bize pratik olarak göstermiştir ki, sosyalist Devletin ilerleme yolları hakkında yanlış bir anlayışa ve zorunluluk kavramı üzerinde yeteri kadar durmayan bir göz yummaya dayanan sosyalist legalite ihlalleri, iktidarda asıl amaçların koparılması ve araçlarına daha fazla ağırlık vermesi yol açmaktadır. Daha kötüsü, halkı kayıtsızlığa ya da boyun eğmeye itmek suretiyle, gelişme kabiliyetini azaltmakla istenilen ile mümkün olan

arasındaki çelişkiyi giderecek yerde artırmakta ve böylece durumu ağırlaştırmaktadır.

Salt hukuk alanında —ki bu teorik pratikten ayrılmaz— uzun yıllardan beri «kiyas» veya «ikrarın değeri» gibi teoriler ve faydacı bir yasal istisnalar uygulaması (özel komisyonlar, özel hükümler, vb.) öğretimiş, önerilmiş ve haki gösterilmiş olduğundan, bu kötu alışkanlıkların kökünden kazınması uzun bir mücadele ve yeni baştan bir eğitimi zorunlu kılmaktadır.

Bu sadece uzmanlara düşen bir iş değildir: «her açış kadının Devleti yönetmeyi öğrenmesi» önemli duygusal her insanın yetkilerini tüm bir eşitlikçiliği yansıtmayıp, hemcinslerine hizmet etmesini sağlayacak şekilde azami ölçüde gelişmelerin koşullarını gerçekleştirmeyi amaçlar. (Devamı var)

Kapitalizmin Günümüzdeki Yeni Gelişmeleri ve Çelişkileri

— 41 —

Sonuç olarak, çağdaş kapitalizmin stratejisinin analizinde en önemli sorunlardan biri, her ülkenin ve her devletin tekellerinin özel ve özgür çıkarlarıyla, farklı ülkelerin tekellerini ve çeşitli kapitalist devletleri birleştiren ortak çıkarların egemenliği kılınması sorununun çözülmesi, kapitalizmin merkez ve merkezkaç eğilimleri arasındaki, bütünleşme ile parçalanma süreçleri arasındaki denge bulunmasıdır.

Bu bağlam içerisinde, kapitalist ülkelerin eşitsiz ekonomik ve politik gelişmeleri yasaının gündem konularındaki ayırdedici işlevinin araştırılması birinci derece de önem taşımaktadır. Gerçekler, bu yasaının çağımızda özellikle geçerli olduğunu, hatta gelişmelerde ki eşitsizliğin en üst düzeylere vardığını göstermektedir. Bunun pek çok nedeni vardır.

Toplumsal ilerlemenin hızı önemli ölçüde artmıştır; çok kısa bir tarihsel dönemde, dünyada köklü değişiklikler olmaktadır; ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesi, bir çok genç ülkenin kurulmasına öncülük etmektedir. Bilimsel-teknik devrim ve yeni sanayi dallarının, ulaşımın ve iletişimin hızla gelişmesi, çeşitli ülkelerde ve bölgelerde son derece hızlı bir ekonomik büyüme için tamamiyle yeni koşullar yaratmaktadır. Gerek insan gücü ve sermaye göçünün, gerekse ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda mübadelelerin çapsı durmadan genişlemektedir; tüm olarak uluslararası alışverişe eşkiye oranla çok daha yüksektir.

Sanayileşmiş kapitalist ülkelerin hepsinde, bütün bu süreçler, ekonomide, eğitimde ve kültürde çok daha yüksek bir gelişme düzeyi koşullarında yol almaktadır. Bu

tüm bunlar, her ülkenin ekonomik, politik ve sosyal alanlarda çeşitli ayırdedici özellikler taşıdığına karşın, her ülkenin ve her devletin tekellerinin özel ve özgür çıkarlarıyla, farklı ülkelerin tekellerini ve çeşitli kapitalist devletleri birleştiren ortak çıkarların egemenliği kılınması sorununun çözülmesi, kapitalizmin merkez ve merkezkaç eğilimleri arasındaki, bütünleşme ile parçalanma süreçleri arasındaki denge bulunmasıdır.

Japonya böyle hızlı gelişmenin çarpıcı bir örneğini verdi: 1950'lerde ve 1960'larda sanayi çıktısı yüzde 40 arttı. Sonuçta, kapitalist dünyanın sanayi çıktısının Japonya'nın payı 1947'de % 1.2 iken, 1972'de % 9.4'e yükseldi. Japonya, pek çok ana ekonomik göstergede yavaş yavaş İngiltere'yi değil, Federal Almanya Cumhuriyeti'ni de geride bırakıp kapitalist dünyanın ikinci ülkesi haline geldi. Japonya diğer kapitalist ülkeleri geride bırakarak maden cevheri taşıyıcıları ve süpertankerlerle hammaddeler ve petrol ithalatının maliyetini en aza düşürdü. Kısa bir dönem içinde, güçlü ve iyi donatılmış bir demir ve çelik, otomobil, elektronik sanayilerini ve başka sanayileri geliştirdi.

Eşitsiz gelişme yasaının işlevi, günümüzdeki süreçte ilgisizleşen maddi önkoşullarını yaratıyor. Bu değişiklikler başlıca hangi çizgiler boyunca oluşmaktadır?

Birincisi, ABD'nin dünya kapitalist ekonomisindeki yeri görece sayılmaktadır. Savaş sonrası dönemin başlarında, ABD kapitalist dünyaya tam anlamıyla egemendi; 1948'de kapitalist dünyanın sanayi çıktısının yüzde 54.6'sını, ihracatının

Dünya sosyalist sisteminin oluşumu ve gelişmesi yüzünden kapitalizmin egemenlik alanının toprak açısından azalmasına, kapitalist güçler dengesinde oluşan önemli değişiklikler eşlik etti.

nin yüzde 23.8'ini ve altın rezervinin yüzde 74.4'ünü elinde tutuyordu. Bugün görünüşte tümüyle farklıdır. 1972'de ABD'nin kapitalist dünyanın sanayi çıktısındaki payı beşte-ikiye ve ihracatındaki payı kabaca yedi de-bire indi. ABD'nin altın rezervi 1949'da 24,000 milyon dolarken, 1973'de 9,800 dolara (1971 Kasımı öncesindeki fiyatlarla) düştü.

İkincisi, Batı Avrupa'nın Ortak Pazar ülkelerinin ekonomik durumları güçlenirken, İngiltere'nin ekonomik durumunun görece zayıflaması. Batı Avrupa ülkeleri kapitalist dünyanın ihracatının 1947'de yüzde 29'una sahipti; 1972'de ise yüzde 50.9 una sahiptir.

Üçüncüsü, Japonya ekonomisinin yukarıda anlatıldığı gibi yeniden kurulması ve önemli ölçüde güçlenmesi.

SBKP Merkez Komitesinin Partinin 24 üncü Kongresine sunduğu Raporda, L.İ. Brejnev kapitalist dünyadaki durumun belirgin özelliklerini dile getirirken şöyle demiştir: «1970'lerin başlarında, emperyalist rekabetin ana merkezleri açıkça görülebilir hale geldi: bunlar ABD, —Ortak Pazar'ın 6 üyesi başta olmak üzere— Avrupa ve Japonya'dır. Bunlar arasındaki, çabıyan kişi başına ulusal gelir gibi, emeğin üretkenliği gibi önemlileri de dahil, pek çok ekonomik göstergedeki farkların azalmakta olduğu dikkate

ların azalmakta olduğu dikkate değer. ABD, bilimsel ve teknik ilerleme, üretimin yoğunlaşması ve sermayenin merkezleşmesi ve işletme yönetimi gibi önemli konularda birinciliğini yitirmedi de korumaktadır. Önce gelen Batı Avrupa ülkelerinin ve Japonya'nın ekonomik ve politik durumlarındaki, ABD aleyhine değişiklikler, ABD'nin dev askeri üstünlüğü bağlamı içerisinde oluşması, günümüzdeki durumun bir başka önemli yanidir. Bu dengesizlik ise, çeşitli ok karışıklıkların bir kaynağıdır.

Dünya sosyalist sisteminin oluşumu ve gelişmesi yüzünden kapitalizmin egemenlik alanının toprak açısından azalmasına, kapitalist güçler dengesinde oluşan önemli değişiklikler eşlik etti. Bu gelişme, emperyalistler arası çelişkileri, yani ileri kapitalist devletler olan:

— ABD ile Batı Avrupa ülkeleri ve özellikle Ortak Pazar arasındaki;

— ABD ile Japonya arasındaki;

— Batı Avrupa ülkeleri arasındaki ve özellikle Ortak Pazar'ın ve tüm olarak Batı Avrupa'nın önderliği için rekabette, Federal Almanya, İngiltere ve Fransa arasındaki; ve — Batı Avrupa ile Japonya arasındaki; çelişkileri zorunlu olarak derinleştirmektedir. (Devam Edecek)

RADYOLAR

TRT-1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
07.40 Sabahın Sabahı
08.00 Kısa Haberler
09.02 Halk Müziği
09.20 Çocuklar İçin
09.40 Arşivden Mikrofonu
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarı
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Zeri
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Halk Müziği

14.32 Birike Birike
15.00 Kısa Haberler
15.01 Yaşayan Hukuk
15.21 Şarkılar
15.40 Halk Müziği
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
18.18 Laf Laf Açar
19.00 Haberler
20.02 Çocuklar İçin
20.12 Halk Müziği
20.15 Sıfaya Dönüş
20.35 Söz Eserleri
21.00 Kısa Haberler
21.02 Radyo Tiyatrosu
22.40 Şarkılar
23.00 Haberler

23.10 Türküler Geçidi
23.40 Şarkılar
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
01.00 Kapanış
01.05-05.0 Gece Yarısı

TRT-2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar
10.30 Yaşayan Ekonomi
10.50 Türküler Geçidi
11.10 Şarkılar
11.40 Sıfaya Dönüş
12.00 Halk Müziği
12.20 Şarkılar
12.40 Türküler
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klâsik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler Geçidi
14.30 Yabancı Dil
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarı
16.40 Halk Müziği
17.00 Şarkılar
18.00 Türk Halk Müziği
18.50 Halk Müziği
19.00 Haberler
19.30 Halk Müziği
19.45 Türküler
20.00 Fesil
20.30 Türk Halk Müziği
20.45 Türküler
21.00 Çevre Sorunları
21.20 Şarkılar
21.35 Türküler
22.00 Barok Müzik
22.30 Türküler Geçidi
23.00 Solistlerden Şarkılar
23.30 Haberler
23.35 Halk Müziği
23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türküler Haberler
09.03 Barok Müzik
09.30 Joe Williams söylüyor
10.00 Trompet Soloları
10.30 Çeşitli Melodiler
10.45 Söz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.08 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Cez Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Dünyasından
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.08 Sizler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Cez Konseri
21.00 Büyük Eserler
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.08 Gecenin Getirdikleri
23.00 Perşembe Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.35 Sinba'nın Serüvenleri

19.00 Çocuk Haftası Özel Programı

19.30 Bir Konser

20.00 Söyleşi

20.30 HABERLER

21.15 Sohbet

21.35 Korucu Ali

22.20 Avrupa Kupalarından Özeller

22.40 Haber - Program

23.30 HABERLER

DÜNYA KOMÜNİST HAREKETİ
SSCB Merkezlik Leninist Enstitüsü
KONUK YAYINLARI

K. ZELINSKI

SOVYET
EDEBİYATI

- 137 -

Bizler, dünyayı umursamaz tavrımız, caz tutkunluğumuz, spor ve düğün giyimine merakımızla biz şehir gençleri; umursamaz tavrılarımıza rağmen, hain ve alçak olmayan, kimseye askını olmayan, mal mülk tutkunu olmayan bizler; tuncuraklı sözlerden ürkmeye rağmen en önemli şeyin safılık ve namus olduğuna inanır bizler, bu başarılabilecek miyiz? Evet kesinlikle.

Aksionov'un bu romanında, yazar, şehir gençliğinin kendine özgü natüralist konuşma üslubunu biraz fazla zorlamış olmasıkla birlikte, egemen olan liriko-romantik üsluptur. Sonraki eserlerinde, örneğin Yıldızlara Bilet (1961) ve Fas Portakalı (1963)'nda Aksionov'un kahramanları, romantik hayallere ve ahlaki idealizme veda ederler. Bu kahramanlarda, anarşizm ve bohem hayat eğilimlerinin güçlendiği görülür. Bu bir çeşit kişiliklerini kanıtlama yoludur. Genç kızlar ve "yalızlı" delikanlılar birbirlerine işin sonunu düşünmeden bağlanırlar. Üslupta da natüralizme kayma görülür.

Ne olmuştur? Değişen nedir? Bu bölümün sonunda konuyu ayrıntılı olarak ele almaya çalışacağım. Edebiyatın genç kuşağının bir bölümünün kafasında, romantizmi gözden düşüren bir salgın başlamıştır sanki.

Yine de, Sovyet edebiyatında, liriko-romantik akımın tüm yazar kuşaklarının ortak yanı olduğunu söyleyebiliriz. Edebiyata en yeni gelenlerden Aleksandr Rekmuk'un Yaz Tatili Günleri ve Genç ve Yeşil adlı hikâyelerini ele alalım. Bu hikâyelerde, gündümdün görüntülerine rastla-Büyük şehirlerden uzakta fabrika ve şantiyeler, Muazzam güzellikler. Halktan çıkmış, çıkarcılıkla ilişkili bulunmayan Lenin'in ilkelerini kemikle-rinde duyan ve adeta Lenin'in fikirlerinin yüce ışığıyla beslenen insanlar. Yaz Tatili Günleri'nin kadın kahramanı tatilinden gönüllü olarak vazge-çer. Çünkü başmühendis gitmiştir ve işin aynı tempoya devam etmesi gerekmektedir.

Vladimir Solukin'in Bir Damla Çiğ hikâyesi, yazarın vatani olan Orta Rusya'daki küçük Otepkin kasabası'na anlatır. Hikâye, yazarın, ardından dünyayı sevgiyle seyrettiği dev bir büyüteç gibidir: «Kasabamı, hem içten hem dıştan seyrete-mesini severim. Tıpkı uçsuz bucaksız bir çiçek tar-sağında, bir yaprağın küçük, yeşil avcunda birik-miş küçük, yuvacılar su damlacığını, bu dam-lacıkta yansıyan küçük güneş, etrafını çeviren

Ne olmuştur? Değişen nedir? Bu bölümün sonunda konuyu daha ayrıntılı olarak ele almaya çalışacağım. Edebiyatın genç kuşağının bir bölümünün kafasında, romantizmi gözden düşüren bir salgın başlamıştır sanki.

ufak tefek şeyleri ve bu damlacıkta yansıyan kü-çüçük hayalini seyretmeyi sevdiğim gibi.»

Edebiyatı liriko-romantik akımın beslenme kaynağı nedir? Bu üslup özellikleri, Lenin'in fi-kirlerine uygun olarak inşa edilmekte olan yeni hayat, insan ve vatan sevgisinden oluşmuştur. Bu lirizm, yaşamımızın güç yanlarının yol açtığı ha-yal kırıklarıyla, eleştiri ve taşlamayla yanyana bulunabilir.

Sovyet okurları arasında büyük başarı kaza-nan pek çok liriko-romantik üsluplu eser vardır. Bunlar arasında Georgi Vladimov'un Büyük Da-mar romanı, Vi. Lipatov'un Ark hikâyesi, Kon-santin Paustovski'nin otobiyografik üçlemesi, Doroz'un Kir Notları ve Vladimir Fomenko'nun Toprak Anıları romanı, Sergey Antonov'un hikâ-yeleri, Vasili Smirnov'un Dünyanın Keşfi ve Ge-orge Markov'un Toprağın Tuzu ve Baba ve Oğul romanları sayılabilir. Bu eserler konu, içerik ve üslup bakımından farklı olmakla birlikte, ortak noktaları emekçi insanlara lirik yaklaşımlardır.

Liriko-romantik akımın üslup özelliği, haya-tın gerçekçi tasvirine subjektif öğeler katmasıdır. Bu subjektif öğenin ışığında, yazarın tasvir ettik-leri karşındaki tavrı daha açık bir şekilde or-taya çıkar. Taşlama üslubu için de aksi yönde aynı şey söz konusudur. Tıpkı taşlama gibi ro-mantik öge de belli bir kişiliği getirir. Sosyalist gerçekçilik çerçevesinde, bazı yazarların, yazarın tavrını hemen açığa vuracak her çeşit üsluptan kaçındıklarını görürüz. Bazı yazarlar, kahraman-larının ardına gizlenmek ve kendi yerlerine hayatı konuşturmak isterler. Sonucu okurun kendisine bırakırlar. Bir de objektif üsluba sıkı sıkıya bağlı yazarlar vardır. Buna örnek olarak, Simonov'un Hitler Almanyasına karşı savaş konusundaki ro-manları gösterilebilir.

Korkunç ve trafik durumları, böyle bir tarih-çi «soğukkanlılığı» ve «duygusallığı» ile anla-tılabilmek, anlatılan olaylara büyük bir içtenlikle ve canlılık kazandırır. 1942'de yayınlanmış Gü-nler ve Gecele romanı bunun bir örneğidir. Ler-montov, Stendhal, Merimee gibi yazarlar da bö-yle bir kronik üsluba büyük bir dramatik ger-ilim vermişlerdir. Simonov'un Savaş Arkadaşları (1937), Yaşayanlar ve Ölümler (1960) ve İnsan Asker Doğmaz (1944) romanları, özelli-kle son ikisi, Tolstoy'un Savaş ve Barış'ının etkisin-de kaleme alınmışlardır. Ama, örneğin Fadeev'de, Tolstoycu üslup, (Bozgun, Udegelelerin Sonun-cusu), (Devamı var)

Bir kişinin işinin ilgi çekici ve coşku verici olup olmaması büyük ölçüde, o kişinin sahip olduğu teknik olanakların niteliğine bağlıdır.

Gençlik
ve
Toplum

- 39 -

Kitap piyasasını kuşatmış olan bilim-kurgu ve se-vilen bilim kitapları, çoğu kez, insanın mutluluk ve ne-giş dolu tasavvur bir yaşam sürdüğü yüksek teknoloji ege-menliğindeki dünya tasvirlerini, «yeryüzündeki cen-neti», içerir. Bu tasvirlerde, insanın üretimdeki rolü çok azdır: İşçi fabrikaya gelir, önceden hazırlanmış programları otomatik makineler verir ve spor yap-mak için fabrikayı terk eder. Bir bilim-kurgu öyküsü, istenen her türden yivceğin otomatik olarak servisini yapan «olağanüstü» bir sofra tanımlı içeriyor. Sofra, daha çok, gerçek bir garson gibi davranmaktadır, nazik ve asiri «recede saygılıdır; bacaklarından biriyile şa-rap doldururken, ötekini tabağı size «vermek» için uza-tır. Bir başka öykü, geleceğin dünyasında insanların taksilere nasıl parasız bineceklerini, bir kuruş bile öde-meden lokantalarda nasıl partiler vereceklerini, her buyruğu yerine getirmeye ve insan efendisinin her kaprisini karşılamaya hazır olan robotların nasıl hiz-met ve edebileceklerini anlatıyor. Gerçekten de, sorunlar-dan ve üzüntülerden arınmış mutluluk dolu bir yaşam.

Yazık ki, bizim bildiğimiz yaşam, bilim-kurgu ya-zarlarının doğurgan hayal ürünlerinde varolan artı ve aydınlık görüntülerden hala çok uzaktır.

Bilim ve teknik ilerledikçe, insan, ağır bedensel çalışmadan ve yapılmaması sırasında yaratıcı düşünce gerektirmeyen tekdüze, yorucu birçok işlerden kurtulu-yor. Ulusal ekonominin bütün dallarında, makineleş-miş emeğin payı giderek azalıyor ve yaşam için ge-rekli olan malların doğrudan üretimine gelecek kü-şakların bugün harcadığımızdan daha az zaman harca-yacaklarına yalnızca bilim-kurgu yazarları değil, bil-im adamları ve araştırma teknikçileri de inanıyorlar. Geleceğin insanı, yaratıcı düşünce çalışmasıyla daha fazla uğraşacaktır.

Ne var ki bu yaşam, şimdilik oldukça uzaktadır. Aslında bakılırsa, hala bilimsel ve teknik ilerlemelerden büyük ölçüde yarar görmeyen bir yığın iş vardır. Ve genel anlamda, bütün bedensel çalışma biçimlerinin, büsbütün ortadan kalkması pek mümkün değildir. Mal ve yaşam kolaylıkları üretimini makine yüklenirler. Ama, insanın fizik faaliyetinin mal üretimiyle sınırlı olmadığı da bir gerçektir. İnsan, kendisine kişilik ka-zandırmayan işlerden kurtulmaya çalışıyor. Onurlu bir ressam, bir tablonun boyanmasını, bu iş zihinsel uğra-şıyla birlikte, belli ölçüde fizik çaba da gerektirdiği hal-de, onu güvenip de bir robota bırakmaz. İnsan, doğa-

nın bilinmeyenlerini çözümleyen bilim adamının, yeni makinelerin ve aygıtların planını çizen teknikçilerin, besteler yazan ya da lora eden müzikhin işi gibi ya-ratıcı işlere dah çok zaman ayırabilmek için sıkıcı iş-lerden kurtulmak istiyor. Bazan biraz da haklı olarak, bilim ve teknik ilerledikçe hala gözüm bekleyen so-runların kapsamının, robotlar tarafından analiz edile-cek sorunlardan daha hızlı genişleyeceği ileri sürülü-yor. Böylesi sorunların çözümü, insan beyninin tüm kaynaklarının harekete geçirilmesini gerektirecektir.

Bir kişinin işinin ilgi çekici ve coşku verici olup olmaması, büyük ölçüde, o kişinin sahip olduğu teknik olanakların niteliğine bağlıdır. Teknik ne denli ilkelse, kişinin işi de o denli yorucu, sıradan ve tekdüze olur. Tam otomatikleşmiş üretimde, işçinin yaptığı işle mül-hendisin yaptığı iş arasında çok az fark vardır.

Gündümlüde düşünelim çalışma, sanayi üretiminin her alanında, hem nitelik hem de nicelik bakımından çok büyük önem kazanıyor. İnsan faaliyetinin en yük-sek biçimli olan yaratıcı çalışma yönündeki uğraşı her yerde göze çarpmaktadır. Tam otomasyon altında insan emeği, yapma süreçinden yaratma sürecine doğru; ü-rütme sürecinden ortaya çıkan sorunların belirlenmesi ve çözümlemesi yönündeki bağımsız arayış süreç le doğru evrimleşiyor. Kısacası çalışma, giderek bir in-zihinsel yönden zenginleşmesini ve kendini kabul et-mesini sağlayan doyurucu bir deneyim haline geliyor. Bu evrim, Sovyet emekçi halkının, özellikle de ge-nçlerin toplumsal özelemleri ve ihtiyaçlarıyla tam bir uy-gunluk içerisinde. Bir Sovyet toplumbilimciler ekibi-nin yakın zamanda Komosol MK'yle birlikte yapı-tığı bir inceleme ortaya koymuştur ki, inceleme kap-samına giren genç erkek ve kadınların çoğu, «mutlu-olmak için en çok gereksinime duyduğunuz şey sizce nedir?» sorusunu «İlgi çekici ve coşku verici bir iş» diye cevaplamışlardır. Bunun nedeni açıktır; ilgi çekici bir iş, yaratıcı bir anlayışla ortaya konan yaratıcı ve us-taca çalışmayı içerir.

Süreklili gözlemlerin ve araştırmaların sonucunda ortaya çıkmıştır ki, sanayi işçilerinin beceri düzeyi ne denli yükselse, yaptıkları işler ne denli ilgi çekici ve coşku verici ise, ileri sürdükleri istekler de o denli ke-sin ve zorlayıcı, özelemleri o denli tutkudur. Üretim araçları üzerindeki toplumsal mülkiyet koşullarında yaratıcı faaliyete tam olarak fırsat tanımaması, sanayi işçisinin işine karşı tutumunu biçimlendiren güçlü bir etkenler.

(Devamı var)

- 113 -

Su, bulut değildi. Tehlikeli bir konuşuydu. Kara yakı-nında olduğu gibi su yakı-nında da manevra yapmak tehlikeli bir işti. Bir dönüş sırasında en küçük bir yanlışlık, her şeyin sonu olurdu.

Lunin, birden Tatarenko'nun daha da alçalmış oldu-ğunu ve hemen hemen dal-gaların üzerinden uçtuğunu farketti.

Niçin yapmıştı bunu? Tesadüfen mi, cahillikinden mi, yoksa kasten mi?

Eğer kastense, harika bir şeydi.

İki Messerschmitt, Tata-renko'ya yaklaşıp korkarak tepesinde dönüp du-ruyorlardı. Ancak çok usta ve güvenli bir pilot, böyle bir numarayı göze alabilirdi. Bu, pilotun kendisine rakiplerinden daha fazla gü-veni olduğu anlamına geli-rdi. Buna güveniyordu. Kuş-kusuz Tatarenko, Lunin'i te-ketmekle affedilemez bir yanlış yapmıştı. Fakat deli-kanının cesareti olduğuna kuşku yoktu. Beyni de.

Birden Messerschmitt'lerin biri, Tatarenko'nun üzerine daldı.

Bu, bir intihardı.

Düzelmeye çalışan Mes-serschmitt, kanadının ucu ile saya çarptı ve ilkiye bô-lundu.

Bu, hepsinin gözleri önün-de oldu ve Almanların bir an için bocalamalarına yol açtı. Lunin, o anda bu fı-rakı yakaladı ve Messersch-

Lunin, birden Tatarenko'nun daha da alçalmış olduğunu ve hemen hemen dalgaların üzerinden uçtuğunu farketti. Niçin yapmıştı bunu? Tesadüfen mi, cahillikinden mi, yoksa kasten mi? Eğer kastense, harika bir şeydi.

mitt'lerin birini vururdu.

Gerçekten iki Messerschmitt için bu kadar yeterliy-di. Bulutların içine dalarak gözden kayboldular.

Tatarenko, yukarı doğru tımandı ve Lunin'in kuy-rugundaki yerini aldı.

Stormoviklere eşlik eden uçaklar, Lunin ile Tatarenko'dan önce alana dönmüş-lerdi. Lunin bu kez de «kam-burları» iş başında göre-memişti.

Lunin ile Tatarenko, pla-te dokundular ve aynı za-mış ve gölün dibini boyla-mıştı. Ve şimdi bir kahrma-nan olduğunu sanıyordu! Bu, hiç bir şey anlamadığı anlamına geliyordu. Fek,

yüzünü gördü. Mutluluk için deydi.

Bu sevinç ve mutluluk ifa-desi, Lunin'in kanının bey-nine sıçramasına yol açtı.

Demek delikanlı yaptığın-dan memnun olmuştun! Evet, kuşkusuz! Savaşta katilmiş-ti; kurnazlığı sayesinde Messerschmitt üzerine dal-manda kabinlerinden çıktı-lar. Lunin, Tatarenko'nun öyleyse onun anlamasına yardım edecekti...

«Muhafızlar Çavuşu Ta-tarenko!»

Tatarenko, Hurricane'nin yanında pilotlar ve makinist ler tarafından sarılmış du-ru-yordu. Onlara, biraz önce Messerschmitt'in nasıl sula-

"Teslim
Olmayanlar
Ölmez"

Nikolai Chukovsky

ra gömüldüğünü el kol işare-tleri ile anlatıyordu. Gözleri parlıyordu. Çevresindekiler ona hayranlıkla bakıyorlardı. Lunin'in kendisini çağır-dığı duyduca, hayrete kaşla-rı kaldırdı. Lunin, ona genellikle rütbesini söylemeden hi-top ederdi. Derhal komutanı-nın yanına koştu. Herkes durmuş, o yana bakıyor ve Lunin'in ne söyleyeceğini bekliyordu. Tatarenko, Lu-nin'in karşısında hazır ol-ma-yetinde durdu. Dudakların-da hafif bir tebessüm vardı. Övgüden başka bir şey beklemediği anlaşıyordu.

İşte bu tebessüm, nihayet Lunin'in patlamasına yol aç-tı.

Kendisinin bile tanıyama-dığı bir sesle, «Muhafız Çavuşu Tatarenko» dedi. «U-tano verici bir biçimde dö-vrandın!»

Tatarenko ürkmüştü. Lunin, «Bugün savaşta b-ni terkettin.» dedi. «Bir pi-lotun yapabileceği bundan daha utanç verici bir dövr-niş yoktur.»

«Kıpkırmızı olan Ta-ta-ko...», «Yoldaş Binbaşı» diye mırıldandı. «Ben, ben si-z-i terkemedim...»

Lunin, onu dinlemeden sö-zünü kesti:

«Bugün yaptığını bir daha tekrarlarsan, pilotluğa veda edersin.»

«Bir anda oldu hep-si, Messerschmitt'in peşinden gittim.»

Lunin, «Hepsi bu kadar» dedi. «Gidebilirsin.»

Tatarenko dönerak yürüdü. Başını önüne eğmiş, omuza-ları düğümüştü. Herkes onu sessizce seyrediyordu. Çev-re sine bakmıyor, kimseye göz göre geleliyordu. Lu-nin, içinde ona karşı bir mer-hamet hissetti.

Artık doğru hareket etti-ğine emin değildi. Kendi-sinin ilk savaşta davranışını hatırladı. O, Tatarenko'dan da kötü davranmış, buna ra-ğ-men Rassokhin ona tek ke-

lime söylememişti... Tabii ki Rassokhin, Lunin'in hatasını anladığını görmüştü. Ona bir şey söylememesinin nedeni buydu. Oysa Tatarenko, ha-tasını fark etmemiş ve yapı-tığı işten ötürü büyük sevinç duymuştu. Bu da uyarılması gerektiğini gösteriyordu. Fa-kat belki de bu kadar sert konuşmaması gerekirdi. Ha-yir, hayir, daha da sert ko-nuşmalıydı, ama başkaları-nın önünde değil.

Bunu iyi etmemişti. Tata-renko gururlu bir insandı ve onu çok inciten şey, başka-larının önünde paylanmasa-olmuştu. Neyse, artık yapı-lacak bir şey yoktu. İnsanları

Stormovikler ve bombar-j-man uçakları ile Sinyavino bölgesine uçaklara devam ediyorlar ve her defasında Messerschmitt'ler ile karşı-lanıyorlardı. Çatışmalar, ba-zen Kızıl Ordu mevzilerinin ya da Almanların elindeki bölgelerin, çoğunlukla da gö-lün üzerinde yer alı-yo. Hava savaşlarına bazen iki-üç çift, bazen de bir fi-lo katılıyor.

Sinyavino Tepelerinin sa-vasç yığınlaştıkça, gö-l-deki Messerschmitt'lerin sa-yısı da artmaya baş-ladı. Fakat Sovyet uçaklarının sa-yısı da artıyordu. Yaz ayı-nında ormanın gerisindeki bir sığır alan temizle-yi, buralara yeni olaylar hava filoları yerleştirili-yordu.

(Devamı var)

yönetmek güç işti. Bir uçağı yönetmekten çok daha güç-tü.

O günkü ilk savaşın son-ra filo devamlı hareket ha-linde oldu. Tatarenko yine Lunin'in kincisi idi ve ver-de, gökte daima beraber-di-ler. Geriye baktıklarında, o ilk parışıma küçük bir olay olarak görünmeye başla-mıştı. Onun sözünü bile etmi-yorlardı. Fakat Lunin, ne zaman onun gözlerine bak-sa, Tatarenko'nun her şeyi hatırladığını hissediyordu. Ve Tatarenko, Lunin'in gözler-in-den komutanının da hiç bir şeyi unutmadığını okuyordu.

4

Stormovikler ve bombar-j-man uçakları ile Sinyavino bölgesine uçaklara devam ediyorlar ve her defasında Messerschmitt'ler ile karşı-lanıyorlardı. Çatışmalar, ba-zen Kızıl Ordu mevzilerinin ya da Almanların elindeki bölgelerin, çoğunlukla da gö-lün üzerinde yer alı-yo. Hava savaşlarına bazen iki-üç çift, bazen de bir fi-lo katılıyor.

Sinyavino Tepelerinin sa-vasç yığınlaştıkça, gö-l-deki Messerschmitt'lerin sa-yısı da artmaya baş-ladı. Fakat Sovyet uçaklarının sa-yısı da artıyordu. Yaz ayı-nında ormanın gerisindeki bir sığır alan temizle-yi, buralara yeni olaylar hava filoları yerleştirili-yordu.

(Devamı var)

Necdet Niş, "Trabzon ile aramızdaki üç puan fark olmasına rağmen yarışı henüz bırakmadık,, dedi

Başiktaş Genel kaptanı Coşkun Ergun, "Kırıkkalespor karşısında sezonun en iyi futbolunu sergiledik" dedi

Galatasaray Teknik Direktörü Özari, "Fenerbahçe'nin mağlubiyeti ile ikincilik şansımız daha da arttı" dedi

İstanbul — Diyarbakırspor a deplasmanda 2-1 yenilerek şampiyonluk yarışında Trabzonspor ile arasındaki puan farkını 3'e çıkaran Fenerbahçe çeli futbolcularının dikkatleri çekilecektir.

Trabzonspor ile arasındaki puan farkının 3'e çıkmasına rağmen yarışı henüz bırakmadıkları belirtilen Niş konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Diyarbakırspor karşısında kendi kaleimize attığımız

golle birlikte çok kötü bir futbol sergilemeye başladık. Geçtiğimiz haftaki kadromuz la sahaya çıkmamıza rağmen tanınmayacak gibiydik. Trabzonspor ile aramızdaki

üç puan fark olmasına rağmen idiamızı yine sürdürüyoruz. Bu farkı kapatmak hayli zor, ancak ümitsiz değiliz. Şimdi bütün gücümüzle kupa ya yüküneceğiz.»

BEŞİKTAŞ GENEL KAPTANI

Geçtiğimiz pazar günü Eskişehir'de Kırıkkalespor ile yaptıkları karşılaşmayı 4-2 kazanan Beşiktaş'ın genel kaptanı Coşkun Ergun «Dep- lasmanda sezonun en iyi futbolunu sergiledik ve dördüncülük şansımızı artırdık» demiştir.

Futbolcularının biraz daha becerikli olmaları halinde farkın çok olacağını belirten Ergun önu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

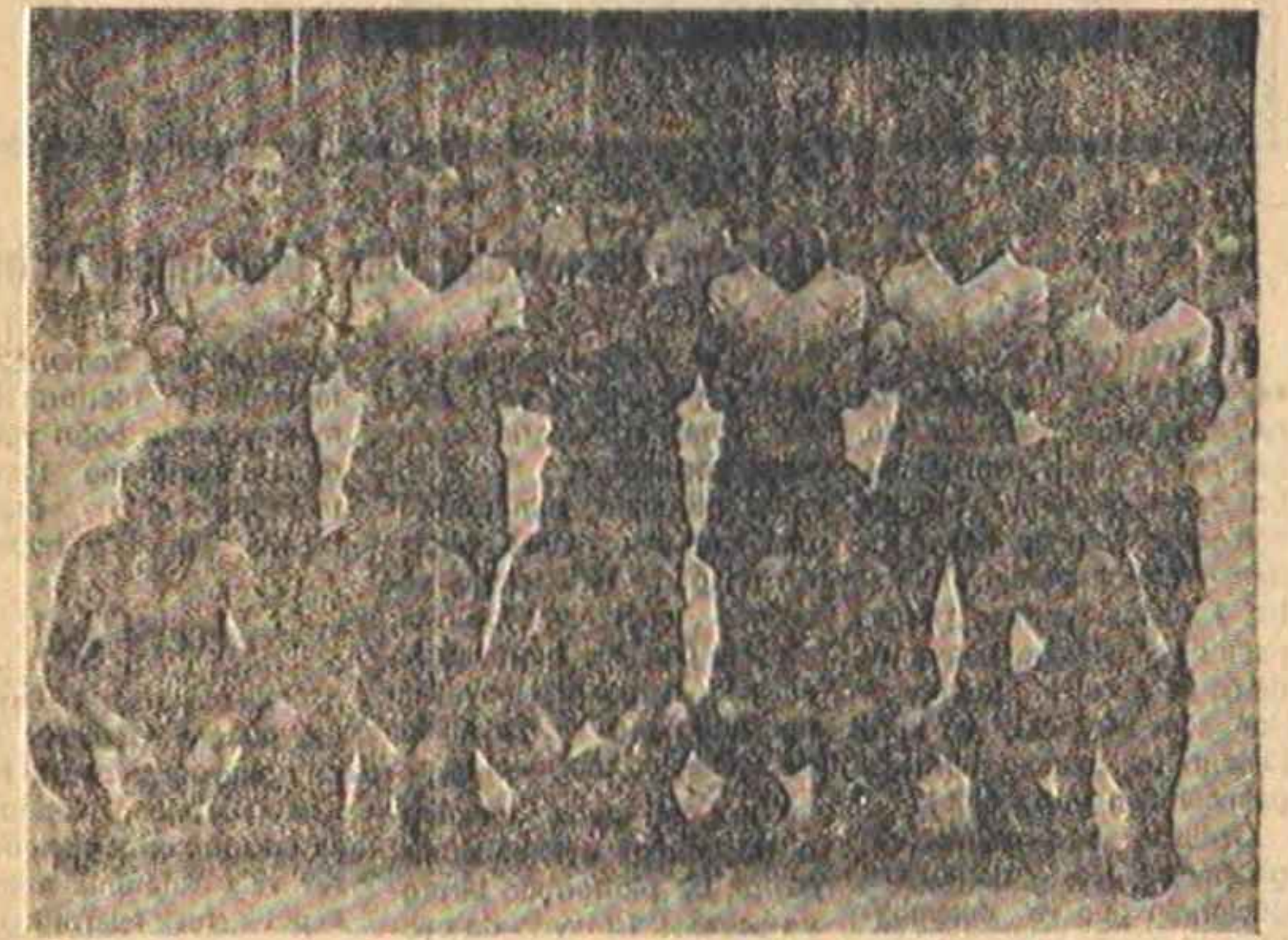
«Kırıkkalespor küme düşmesine rağmen çok iyi futbol sergileyen bir ekip. Maçın sonuna kadar çok iyi mücadele ettiler. Futbolcularımız biraz daha becerikli olsalardı sonuç çok farklı olabilirdi. Yabancı futbolcumuz Paunovic sahalarında ender rastlanan bir gol attı. Galatasaray'ın yabancı futbolcu su Yaserovic de Bursaspor karşısında çok güzel bir futbol sergileyerek şöhrete goller attı. Biz ise bu kadar yararlı olan bu futbolcuları kavuyoruz. Önümüzdeki hafta deplasmanda Samsunspor'a yapacağımız karşılaşma da da dördüncülük şansını yakalamak için sonunda kader mücadelesine edeceğiz. Bu maçta da amacımız iki puanı almak olacaktır.»

COŞKUN ÖZARİ

Geçtiğimiz pazar günü Bursaspor ile İstanbul'da yaptıkları karşılaşmada çok başarılı bir futbol sergileyerek 5-1'lik bir galibiyet alan Galatasaray'ın Teknik Direktörü Coşkun Özari «Fenerbahçe'nin mağlubiyeti ile lig de ikincilik şansımız arttı» demiştir.

Takımın son 5-6 haftadır Fenerbahçe maçı hariç çok başarılı futbol sergilediğine değinen Özari, konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Takımın son haftalarda Fenerbahçe maçı hariç çok olumlu bir futbol sergiliyor. Şimdi ligin sonu ne olursa olsun taraftarlarımızı borcumuz var. Bunun için de bol gol atarak bu borcu ödeme-ye çalışıyor. Trabzonspor'un şampiyonlukta büyük şans olmasına rağmen henüz ligin sonunun ne olacağı belli değil. Buna önümüzdeki haftalar gösterecektir. Fenerbahçe'nin ise Diyarbakırspor'a yenilmesi bizim ligdeki ikincilik şansımızı artırdı. Bu şans iyi kullanmaya çalışacağız.»

Giresun'un Bulancak ilçesindeki takımların yöneticileri Bölge Müdürlüğü'ne başvurarak Bulancak'taki takım sayısının sınırlandırılmasını istemişlerdir. Fotoğrafta, Bulancakespor futbol takımı oyuncuları toplu halde. (Foto: ABC)

GİRESUN (ABC) —

Giresun amatör kümesinde iki, ikinci kümesinde de bir takımları bulunan Bulancaklı futbol takımlarının yöneticileri Giresun Bölge Müdürlüğü'nün kentte amatör kulüp sayısını azaltmasını ve bundan böyle daha fazla kulüp kurulmasının önüne geçilmesini istediklerini açıklamışlardır.

Bulancak Karadenizgüllü Kulübü Başkanı Ahmet Dervişoğlu konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Böyle giderse Giresun'da her sene- ta mantar gibi futbol kulübü türeyecek- tir. Artan kulüp sayısı fayda yerine zarar getirmektedir. Biz Bulancak kulüpleri olarak bir kaç amatör kulübün birleşmesinden yanayız. Bu olursa hem kulüpler maddi yönden rahatlarlar, hem oynanan futbolun kalitesi yükselir.»

Giresun'da amatör kulüp sayısının sınırlandırılması istendi

Akınspor Giresun mahalli liginde söz sahibi oldu

Giresun (ABC) — İkinci ya- rmaçlarına devam edilen Giresun mahalli liginde Akınspor futbol takımı yeniden şampiyonluk için söz sahibi olmuştur.

İkinci amatör kümenin kırmızı grubunda halen ikinci sırada bulunan sarı - lacı- vertilerin yöneticisi Özkol Emre yaptığı açıklamada ligin ilk yarısında gerçek güçlerini gösteremediklerini belirtmiş «Oyuncularımız yeni yeni kendilerini buluyorlar» demiştir.

Akınsporlu oyuncular da ligin ilk yarısında aralarında uyumu sağlayamadıklarını, ancak şimdi toparlandıklarını ve geçen yıl kazandıkları şampiyonluğu bu yıl elde edeceklerini ifade etmişlerdir. Diğer taraftan bu kümenin kırmızı grubu lideri Sahilsporlu yöneticiler de kendilerini şampiyonlukta zorlayacak tek takımın Akınspor olduğunu söylemişlerdir.

Van'dan ilk kez millî takıma çağırılan üboksör antrenörleri Salihattin Arık ile birlikte görülmektedir. (Foto: ABC)

İTALYA'DA YAPILACAK YILDIZLAR BALKAN BOKS MÜSABAKALARINA VANLI 3 BOKSÖR ÇAĞRILDI

VAN (ABC) —

Van spor tarihinde ilk kez üç sporcu millî takıma kampına çağırılmıştır. Bu yıl tertiplenen yıldızlar boks müsabakalarında Mersin'de başarı gösteren Vanlı boksörlerden 54 kiloda Remzi Çalı, 67 kiloda Lütfi Canbakış ve 71 kiloda Yaşar Özbey, yıldızlar millî takım kampına davet edilmişlerdir.

Millî takım kampında yapılacak se-

melerden sonra İtalya'da yapılacak olan yıldızlar balkan birinciliklerine katılacak olan millî takımda Vanlı boksörlerin yer alacağı kuvvetle muhtemeldir.

Vanlı boksörleri çalıştıran Salihattin Arık «Biz tüm imkansızlıklara rağmen ilk kez millî takıma çağırılmayı başardık. Sanıyorum İtalya'da yapılacak müsabakalara da Vanlı bir kaç boksör katılacaktır» demiştir.

Kırıkkalespor'un başarısızlığına neden olanların utanması gerektiğini söyleyen kulüp başkanı Ali Rıza Öztürk.

Başkan Öztürk Kırıkkalesporu bu hale getirenler utansın

Kırıkkale, (ABC) — Kırıkkalespor Başkanı Ali Rıza Öztürk yaptığı açıklamada «Ta- kimimizin bu duruma düşmesini sağlayan federasyon yetkilileri utansın» demiştir. İlk defa bir ilçe takımının

Birinci Lig'e çıkmasının hazmedemediğini söyleyen başkan Öztürk «Bir takım masa başı olayla ile düşmemizi isteyenler başkanlarını kutla- sınlar. Ancak bütün bunlar unutulmayacaktır» demiş-

tir. Kırmızı - Lacivertli ekibin herşeye rağmen yılmayacağını ifade eden Öztürk «Her şey rağmen sonuna kadar yılmadan mücadele edeceğiz» şeklinde konuşmuştur.

SOVYET EDEBİYATI
K. Zelinski
384 SAYFA 60 LİRA
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749
İSTANBUL

MAO'NUN TEORİK GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ
M. I. Sladkovski • F. V. Konstantinov
304 sayfa 40 LİRA
KONUK YAYINLARI
R. K. 749 Sirketi

FAŞİZMİ EZECEĞİZ
Dolores Ibarruri
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749
İSTANBUL

BİR EKMEK BİR Politika
İkisinde de vazgeçilmez

Politika

«1 Mayıs»ın demokratik bir platformda tartışılması istendi

(Baştafı 1. Sayfada)
nın dağıtılması yolunda ön-
nen bir araçtır. Bunun için,
anti-empiryalist, anti-faşist,
anti-ekonomik gücün birliğini
sağlamak yolunda somut adı-
mlar atmak gerekiyor. Biz-
ler, DISK ile yapılan görüş-
melerde böylelikle somut adı-
mların süratle atılmasını
tüm ileri kişi ve kuru-
luşların bu amaçla bir araya
gelmesinden yana olduk.
Özellikle son günlerdeki
gelişmeler ise, demokratik
güçlerin güce ve eylem bir-
liği sorununu 1 Mayıs kutla-
malarına da kapsayıcı aşan
biçimde öne almıştır. Önce-
likle 1 Mayıs kutlamalarının
teke 1 burjuvazi tarafından
her yerde engellenme giri-
şimlerinin aşılabileceği gerek-
lidir. Bu girişimler bugün ge-
nel anlamda 1 Mayıs'ı demo-
kratik biçimde ve ancak
en geniş demokratik güçlerin
birlikte olduğu kutlama ka-
rarı altında olan örgütlerin
bir kısmına yönelik pro-
vokasyonlarla yoğunlaşmak-
tadır.

AKOOP, Halkçılar, Ba-
nı, İrmeç, TOS-DEM, Halk
Ko TRT-DEM, İGD, Gör-
sel Sanatlar Derneği, Ge-
nel Der, İKD, Enerji-Der,
Bank-Der, KÖGEF, GİB-DER,
Haber-Der, Türkiye Jeoloji
Kurumu, Çirak-Der Genel
Merkez Yöneticilerinin ortak
laşa açıklamaları şöyle de-
vam etmektedir:

«Öte yandan, 1979 1 Ma-
yısının kutlanmasını yalnız-
ca tek bir yere, olası geli-
şmeler içinde engellenilecek
olabilecekleri sıkıştırarak yurt
çapında kutlamaları engelle-
yecek, böylece de bu yıl 1

Mayıs'ın kutlanmaması, ey-
lemli geçmesine yol aç-
acak yanlış eğilimlerin önlen-
mesi zorunludur.
Bu durumda, tüm anti-faş-
ist, anti-empiryalist gücün
in en geniş birlikteliğini ye-
terince açıklayamayan bir
girişim, özellikle bugünkü ko-
şullarda, demokrasi savaşımı
açısından büyük zayıflıklar
ve tehlikeler taşıyacaktır.

Öteyle, en geniş demo-
kratik güçlerin eyleme dönük
olarak bir platformda bir ara-
ya gelmesi, 1 Mayıs'ı da aş-
arak, bir hükümet devrimine
ile faşist diktatörlüğün kapı-
larını zorlayan girişimleri
karşı savaşımı açısından da,
sıkıyönemli gerekçe ve çağ-
rılı kapsamlı olarak genişle-
tilmesinin dayatıldığı koşu-
llarda, yarısomut önem taşı-
maktadır.

Bunun için henüz ne vakit
geçmiş, ne de tüm olanaklar
yitirilmiştir. Bu konuda DISK
e önemli görevler düşmekte-
dir. Yünlümler faşist baskı
ve saldırılarla karşılaşmak yo-
lunda, 1 Mayıs'ı tüm yurtda
yünlümler kutlamak amacıyla

304 sanık

(Baştafı 1. Sayfada)
maktan sanık Yusuf Erdo-
ğan'ın, Assayış Şube Gasp
Masası ekibinin Fatih'teki
konutunda yakalandı. Sanığın
konutunda 4 tabanca, 397 mermi, 2 el
tel, 17, 18, 178 mermi ko-
vanı, 2 tabanca harbi ve
patlayıcı yapımında kullandığı
8 plastik madde ile için
de soyunmuş tasarılmış işye-
rinin adresleri bulunan bir
not defteri ele geçirilmiştir.

Assayış Şube Gasp Masası
Amirliğinden dün yapılan
açıklamaya göre, Fatih Ba-
lpaşa Caddesindeki 27/2 sa-
yılı konutunda yapılan ara-
mada suç araçlarıyla ele ge-
çirilen sanık Yusuf Erdo-
ğan'ın silah zoru ile Şişli Bo-
manlı Birahanesi Sokak'taki
«Tekar» Tenekehanesi'nden
5 Mart 1979 günü 94 bin, ay-
rı adresteki «Gel Opsik Sana-
yiden» de 5 Nisan 1979 gü-
nü 220 bin olmak üzere top-
lam 314 bin lira aldığı sap-
tanmıştır. Sanığın sorgusun-
da, her iki işyerinde de kısa
sürelerle çalıştığı ortaya çı-
karılmıştır.

Yetkililer, sanık Yusuf Er-
doğan'ın amcasının oğlu
olan ve kısa bir süre önce
öğrencisi bulunduğu Hukuk
Fakültesi'nden ayrıldığı bel-
lenen İbrahim Erdoğan'ın
da arandığını bildirmiştir.
Soruşturma sürdürül-
mektedir.

**BİR LİSE ÖĞRENCİSİ
AĞIR YARALANDI**

ANKARA — Keçiören sem-
ti, Kuseağı Mahallesi'nde
kimliği belirlenen bir kişinin
silahlı saldırısına uğrayan
Anıttepe Akşam Lisesi ögren-
ci Satılmış Karaoğlu, ağır
şakilde yaralanmıştır.
Yaralı öğrenci hastaneye
kaldırılarak tedavi altına
alınmış ve kimliği belirlenen
silahlı saldırının aramasına
başlanmıştır.

Ticaret

(Baştafı 1. Sayfada)
fann, ülkemize büyük zarar-
ları olacağını dikkate alın-
ması gerektiğine de inanıyor-
uz.»

Teşebbüs camiasına kor-
sı yöneltilen eleştirileri so-
syalistlikle karşılandığı kay-
dedilen bildiride, «Fonksiyon-
larımızın önemini kamuoyu-
na yeterli bir biçimde yansı-
tmayı, ekonomik sorunla-
rın çözümünde herhangi bir
önyargı ve siyasal düşünce
ayrılığı yapmadan, parlamen-
ter rejim ve karma ekono-
mi sistemi çizgisinde bulu-
nan politikaları desteklemeyi
ulusal bir görev sayıyoruz.
Bu hedef doğrultusunda o-
lan hükümetlerle diyalog in-
çinde bulunmaya her zaman
hozinza denilmiştir.

(Baştafı 1. Sayfada)
fann, ülkemize büyük zarar-
ları olacağını dikkate alın-
ması gerektiğine de inanıyor-
uz.»

(Baştafı 1. Sayfada)
fann, ülkemize büyük zarar-
ları olacağını dikkate alın-
ması gerektiğine de inanıyor-
uz.»

DISK en kısa zamanda de-
mokratik bir platform toplama-
sı yolunda çağrı yapmaktadı-
r. Bu platforma tüm de-
mokratik kitle örgütleri,
DISK'e, Türk-İş'e bağlı ve

Ecevit özel

(Baştafı 1. Sayfada)
dar bir çok alanlarda tarihi-
mi boyunca Türk Silahlı
Kuvvetlerimiz, toplumumu-
za öncülük etmesi, kendi gö-
rev ve sorumluluk alanında,
kendisi gerçek işyerinden bir
ayrıştı değildir. Tam tersine
gerçek işyerinin bilimine va-
rıştır. Çünkü öteden beri
Türk Silahlı Kuvvetleri sa-
vunma gücünün ve savunma
sanayinin tek başına geliş-
meyeceğini, gelişmenin bir
bütün olduğunu ve güçlü bir
savunmanın gerçek bağımsız-
lığın ancak her alanda yük-
selen ve gelişen bir toplum-
da sağlanabileceğini bildir-
miştir ve ona göre bağlamış-
tır. Bu sergide öyle inanıyor-
um ki, ulusumuz bu açıdan
kıvanç verecektir ve Türk Si-
lahlı Kuvvetlerinin yalnız sa-
vunma alanında değil, sa-
vunmayı güçlü kılmak için
gerek her alanda ne ka-
dar büyük atılımlar yaptığını
gösterecektir.

Bağımsızlık ve güçlü ola-
bilmek herşeyden önce, bir
ulusun kendine güvenmesi
mesalesidir. Türk Silahlı Kuv-
vetleri ülkemizin ekono-
mik bakımından güçlükler için
de bulunduğumuz dönemlerde hiç
bir zaman bu güçlüklerden
yılmamış, tersine o güçlük-
lerden güç kazanarak her
alanda yeni atılımlar yap-
mıştır.

PETROL BUNALIMI NEDENİYLE

Son yıllarda, özellikle pet-
rol bunalımı nedeniyle, dün-
ya ekonomisinin içine girdi-
ği yeni güçlükler sürecinden
en çok etkilenen ülkeler ara-
sında ülkemiz de vardır. Fa-
kat Türkiye tarihi boyunca
her darboğazdan çıktığı gibi,
bu darboğazdan esenliğe
mutlaka ve kendi gücüyle çı-
kacaktır.

Türk ulusunda bu yetene-
ğin bulunduğunu kanıtlayan
kurumlarımızın başında ulus-
ca kıvanç duyduğumuz Türk
Silahlı Kuvvetleri gelmekte-
dir.

**EKONOMİK
DARBOĞAZDAN
ÇIKILIMAK**

Bugün ekonomik darboğaz-
lardan çıkabilmek için ken-
di kendimize güvenmeli,
herşeyden önce kendi gücümüzü
temel alarak hareket
göçmemiz, ancak gerekli kı-
lan bir ortamdayız. Bu bakı-
mından da silahlı kuvvetleri
mizin sanayi sergisi zamanın-
da açılmış bir sergidir.

Somoza

(Baştafı 3. Sayfada)
Kade yeni bir ayıklanma dal-
gasının hareketi geçmesine
neden olabileceğini ifade et-
mektedir.

Nikaragua'da işsizlik ora-
nı % 40'ı bulmuştur ve as-
gari ücret ayda 3000 lira do-
layındadır.

DUYURU

S.S. Alibeyköy Metal İş-
çileri Sosyal Sigortalar, Ka-
nut, Yapı Kooperatifi Baş-
kanlığından:

Kooperatifimiz üyelerinin
hak sahipliği listeleri 17 Ni-
san 1979 gününden 2 Mayıs
1979 gününe kadar Alibey-
köy Belediyesi İlan tahtasın-
da asılda tutulacaktır.

Duyurulur.

(Po: 1419)

YITIK

İst. Üniversitesi Fen Fa-
kültesi öğrenci kartını kay-
bettim. Hükümsüzdür.

Gökhan İnan

(Po: 1442)

Denizciler: Türk İşçisinin bayramı 24 Tem muzdur

(Baştafı 1. Sayfada)
göze aldıktan sonra yapob-
lir. Biz, Türk-İş ilkelere bağ-
lı olarak bugüne kadar 1 Ma-
yıs'ı kutlamadık. Bize göre
Türkiye'de işçi bayramı 24
Temmuzdur. Çünkü bizim
274-275 sayılı grev ve lokavt-
la sendikalar yasaları ve son
sürün kaldırılması 1963 yılın-
da bu tarihtedir.»

Erbakan

(Baştafı 1. Sayfada)
MSP memleketin bu hükü-
metten kurtulması için elin-
den geleni yapacaktır.»

Erbakan, daha sonra Tür-
kiye'nin bugünkü durumun-
un suni olduğunu kaydede-
rek, özette şöyle konuşmuş-
tur:

«Bin yıldır baş pehlivan
olan bu millet (hasta) diye
yatağa bağlanmıştır. Kaba-
hat millette değil, batıl zih-
niyetli yöneticilerdedir. Mem-
leketin imanı ve hamlet
bir hükümete ihtiyacı var-
dır. Memleket bu hükümete
kavuşunca, baş pehlivanın
bağları çözülecek, yeniden za-
ferler kazanacak, dünya mil-
letleri arasında layık olduğu
sofeli yeri alacaktır.»

Türkiye bugün yolda alibub-
guk milyar lira ithalatı ger-
çekleştirilecek imkânlarla
sahiptir. Bu meydana yılda
üç milyar liralık petrolü ra-
hatsızla ithal edebilir. Bu
hükümetle birlikte mazot
kuyrukları tarihe karışacak-
tır. 60 yıldır oynanan oyun
sona ermek üzeredir. Türki-
ye'nin bugünkü durumu AP
ile CHP'nin müşterek İflas-
nın belgesidir.»

MSP Genel Başkanı Erba-
kan, basın mensuplarının so-
rularını cevaplandırırken,
«CHP ile MSP'nin koalisyon
kuracağı yolundaki haberle-
ri «maksatlı basının, il'lerin
CHP'ye kenetlenmesini sağla-
mak için uyguladığı bir tak-
tik» olarak nitelendirmiştir.

Erbakan, «İran'daki dev-
rimin başarı olmuş mudur?»
sorusunu da şöyle cevaplan-
dırmıştır:

«İran'da İslam Cumhuri-
yeti ilan edilmiş, milletin he-
men hemen bütünü bunu se-
vince karşılamıştır. Temen-
ni eder ki, her şey kısa za-
sa zamanda yerine otursun
ve kardeş İran mesut bir öl-
ke olsun.»

TIP KURUCULARININ DOĞRUDUR

Türk-İş Genel Başkanı,
«Siyasal eğilimimiz nedir?»
bilmekteki soruya, «Hiçbir
siyasi partiye mensup de-
ğil»

Yasa

(Baştafı 1. Sayfada)
hik yasa ile sağlanacak ek
olanaklarına karşın, toplam
giderler 67 milyar lira ola-
cak ve 40 milyar liralık bir
ağık (borç) doğacaktır.

Bu arada, 13 bin işçi ve 7
bin memurdan oluşan per-
sonel ile dört milyonluk İs-
tambul kentine hizmet veren
İstanbul Belediyesi'nin yılda
hizmet karşılığında ödeyece-
ği ücret ve maaşların topla-
mı 5 milyar lira tutmaktadır.

Vance ve

(Baştafı 1. Sayfada)
(SALT) görüşmelerinde as-
kıda kalan son ayrıntıları ko-
zümlemek üzere bir görüşme
yapmışlardır.

Öte yandan Başkan Car-
ter New York'ta Gazete Sa-
hipleri Derneği önünde
«SALT» görüşmeleriyle ilgili
önemli bir konuşma yapacak-
tır. SALT konusunda oluk-
ca ayrıntı bilgiler verecek
olan Carter'in görüşmelerin
sonuçları ya da Brejnev'e
yapacağı görüşmenin tarihi-
ni açıklamayacağı sanılmak-
tadır.

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Tahakkuk Faturası Bastırılacaktır.
Başmüdürlüğümüz ihtiyacı olarak 1.400.000
adet tahakkuk faturası kapalı teklif alma suretiyle
bastırılacaktır.

Bu işe ait numune ve şartname Gayrettepe
Yıldız Posta Caddesinde Başmüdürlük Malzeme
Müdürlüğünde görülebilir.

İstekli olanların kapalı teklif mektuplarını
en geç 10.5.1979 perşembe günü saat 11.00'e kadar
Malzeme Müdürlüğüne vermeleri ilan olunur.

B. 13720 - 1410

Kanada'ya, Japonya'ya ve Avrupa'ya seyahat ederseniz, efsanevi Moskova'da bulunduğunuz süreçe misafirimiz olunuz. Otel, yemek ve geziler ücretsizdir.

ANKARA OFFICE: 170000
KURUMLAR S.S.C. KIZILAY

İSTANBUL OFFICE: 450000
METECAD 30 TAKSIM

AGROFLOT

Printed in Ankara

geçirdiği ve sizin Türkiye iş-
çi Partisi olduğunuz yolunda
söylentiler var. Bu konularda
neler söylemek istersiniz?»
yolundaki soruyu şöyle ya-
nıtlamıştır:

«Yönetimde görev alan
AP eğitimcileri kimler bilmi-
yorum ama, ben onlardan bi-
ri değilim.

Türkiye İşçi Partisi kurucu
lanndan olduğum doğrudur.
Öteden beri Türkiye'deki iş-
çi sınıfının bir parti (İşçi
Partisi) çatısı altında toplan-
masını arzu etmişimdir. 1960
devriminde Demokrat Parti

kapanınca, bu parti bünye-
sindeki işçi sınıfının oyların
kanalizasyonuna girmesi için
fırsatlar diye düşünüp, 5-1
sendikacı bir araya gelerek
İİP'i kurduk. Hatta o zaman
Türk-İş'i de partiyeye çağır-
dık. Rahmetli Seyfi Demirey ve
Türk-İş'in o zamanki yöneti-
cileri geldiler, (yanınızda o-
luruz ama, aranızda kalmay-
yız, buna tutduğumuz mesu-
lit değil) dediler. Biz de 5-1
sendikacının katkısı ve gay-
retiyle İİP'i kurduk ve Tür-
kiye'de ilk kez seçimle Mecl-
is'e milletvekili gönderdik.»

Tarım sorunu Sovyetler'de nasıl çözülüyor?

(Baştafı 3. Sayfada)

Dördüncü yön — sebze, meyve, et ve bazı
sütlü maddelerin üretiminde hızla artırımları.
Hele Sibirya, Uzak Doğu ve Kuzey bölgelerinde
bunların yetiştirilmesi için sağlam temelin ku-
rulması.

Tarımın gıda sanayii arasındaki ilişkiler da-
ha sıkı olmalı. Birçok çeşit yiyecek maddeleri
pek kısa bir sürede işlenmeli. Bu yılda çözü-
lmesi gereken sorunlar daha vardır.

Bazı yiyecek maddelerinin fiyatlarını daha
da düşürmek için, planlamadaki
noksanları gidermek gerekir. Köylerde ge-
rekli olmayan urbanizasyon eğilimi vardır.

Tabii tüm bu sorunlar en sonunda insanın
değindir. Demek daha çok ev, okul, sinema, ku-
lup, restoran, mağaza yapmak, daha çok kitap
çıkarmak ve spor geliştirmek gerekecek. Hayat
koşulları kentlilerinkinden çok daha iyi olan köy-
lerde de az değildir. Fakat genellikle kent ve köy-
de hayat koşullarının aynı düzeye çıkarılması
daha büyük yatırımlar gerektiriyor.

Leonid Brejnev 1978 yılının Kasım ayında
SSC Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi
genel toplantısında konuşurken bu konuda şun-
ları söylemişti: «Yeni beş yıllık plan dönemi-
ne sağlam temel kurarak yaklaşıyoruz. Ülke-
mizin hiç bir zaman şimdiki kadar güçlü ekono-
mik potansiyeli gelişmiş sanayii, bilimi ve
teknikliği olmamıştı. Şüphesiz tarımın geliştiril-
mesine ayrılan paralar yıl geçtikçe artan mik-
tarda meyveler verir.»

— SON —

BİR
EKMEK
BİR
Politika

İkisinde de
vazgeçilemez

gerekli telefonlar

İstanbul Valiliği ...	28 60 47
İstanbul Belediye Başkanlığı ...	28 21 00
Tarım ve Tarıma Bakanlığı ...	45 68 76
İstanbul Bölge Müdürlüğü ...	48 19 71
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB) ...	27 45 00
İstanbul Emniyet Müd. ...	61 11 41
İstanbul Trafik Şb. Müd. ...	21 11 24
İTFAİYE ...	40 77 77
Fatih ...	71 64 66
Beyoğlu ...	48 33 84
Bakırköy ...	38 08 72
Beşiktaş ...	33 04 01
SiHHİ İMDAT:	
Fatih ...	21 15 94
Beyoğlu ...	44 49 98
Üsküdar ...	44 49 98
Sarıyer ...	44 49 98
İstanbul Müftülüğü ...	22 40 81
İstanbul Zabıta Müd. ...	27 55 00
Millet Eğitim Müd. ...	27 71 00
Beden Terbiyesi İst. Bölge Müd. ...	45 90 54
T.H.Y. Genel Müd. ...	46 20 61
T.H.Y. İstanbul Satış Müd. ...	46 40 17
T.H.Y. İçişleri Trafik Şefliği ...	73 71 54
Yeşilköy Hava Limanı Danışma ...	73 29 20
TCDD. 1. İşletme Müd. (H. Paşa) ...	38 55 00
TCDD. H. Paşa Danışma ...	36 04 75
TCDD. Sirkeli Yurtdışı ...	28 71 10
TCDD. Akçoray Bilet Satış ...	47 48 54
THY. Bilet Satış (TURSAB) ...	26 71 06
Yurtdışı Uçak Biletleri Satış ...	28 82 32
Deniz Yolları ...	44 02 07
İstanbul Muzeler Müd. ...	26 42 40
PTT Anz ...	02
PTT Şehircilerarası ...	03
PTT Milletlerarası ...	28 48 20
PTT Danışma ...	01
Haseki Hastahanesi ...	23 60 00
Cerrahpaşa Hastahanesi ...	24 19 28
Guraba Hastahanesi ...	23 32 00
Samatya S. S. Hastahanesi ...	25 60 20
Esnaf Hastahanesi ...	28 40 50
Zeynep Kamil Hastahanesi ...	33 59 10
Eminönü Kaymakamlığı ...	22 90 90
Fatih Kaymakamlığı ...	23 46 57
Bakırköy Kaymakamlığı ...	71 60 33
Şişli Kaymakamlığı ...	48 18 54
Beşiktaş Kaymakamlığı ...	61 00 32
Kadıköy Kaymakamlığı ...	39 29 31
Eyüp Kaymakamlığı ...	21 16 64
Zeytinburnu Kaymakamlığı ...	25 78 34
İstanbul Avcılar Kulübü ...	49 39 47